

TOIMINTAKERTOMUS 2019

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet
sekä Isäntäkuntapalvelut

Perusturvan ja terveydenhuollon
palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Sisällys

1 PERUSTURVAN PALVELUALUE.....	2
1.1 Apulaiskaupunginjohtajan katsaus	2
1.2 Tavoitteiden toteutuminen	5
1.3 Vanhus- ja vammaispalvelut	8
1.4 Lapsiperhepalvelut	11
1.5 Aikuissosiaalityön palvelut	13
1.6 Sisäisen valvonnan toteutuminen.....	15
2 TERVEYDENHUOLLON PALVELUALUE	18
2.1 Apulaiskaupunginjohtajan katsaus	18
2.2 Tavoitteiden toteutuminen	21
2.3 Avohoidon palvelut.....	25
2.4 Sairaalapalvelut.....	31
2.5 Mielenterveys- ja päihdepalvelut.....	33
2.6 Erikoissairaanhoido.....	36
2.7 Sisäisen valvonnan toteutuminen.....	38
3 ISÄNTÄKUNTAPALVELUT.....	41
4 HENKILÖSTÖ	43
4.1 Perusturvan palvelualue.....	43
4.2 Terveydenhuollon palvelualue.....	44
4.3 Henkilöstön täydennyskoulutus.....	45
5 TIETOHALLINON KEHITTÄMINEN	46
6 TULOSLASKELMAT	48
7 INVESTOINNIT	55
8 PERINTÖ- JA TESTAMENTTIVAROJEN KÄYTTÖ	56

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

1 PERUSTURVAN PALVELUALUE

1.1 Apulaiskaupunginjohtajan katsaus

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarisen katsaus ajalta 1.1.-31.12.2019

Toiminta

Palvelualueen toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet käyttösuunnitelman mukaisesti.

Vanhuspalveluissa erityisenä painopisteenä on ollut asumispalvelujen saattaminen tarvetta vastaavaksi. Palvelutarpeen arviointi ei ole aina toteutunut lain velvoittaman seitsemän arkipäivän sisällä, keskiarvoisesti toteutui 9 vrk aikana, koska palvelutarpeen arviointipyynnöt ovat lisääntyneet n. 18 % edellisestä vuodesta.

Vanhusten palveluohjauksessa mallinnettiin palvelu- ja teknologiatarjoomoa EAKR rahoitusta saaneessa Tarjoomo-hankkeessa yhteistyössä yrittäjien ja yhdistysten kanssa. Palveluseteli asumispalveluiden ja kotihoidon järjestämistapana vahvistui ja lisäsi asiakkaiden valinnanvapautta palveluiden suunnittelussa. Palveluohjauksessa aloitettiin kehittämistyö ohjaus- ja neuvontapalvelun vahvistamiseksi. Tiedolla johtamista palveluiden kehittämisessä vahvistetaan osallistumalla Nordic Healthcare Groupin (NHG) palveluohjauksen vertaiskehittämiseen.

Hoivan asumispalveluissa, poiketen alkuperäisestä toimintasuunnitelmasta, kaksi palveluasumisen yksikköä muutettiin yksiportaisiksi palveluasumisen yksiköiksi lautakunnan päätöksen (5/2019) mukaisesti. Tässä muutoksessa 37 palveluasumisen paikkaa muutettiin tehostetun palveluasumisen paikoiksi. Perusteena oli asiakastarpeen painottuminen tehostetun tuen asumiseen. Kotihoidossa asiakastuntien määrä kasvoi 19 900 tuntia vuoden 2019 aikana. Tavoitteiden mukaisesti kotihoidon asiakastuntien kasvu hidastui: vuonna 2019 asiakastuntien kasvu oli 4,5%, kun se vuonna 2018 oli 12%. Kotikäyntitunneista 2% toteutettiin virtuaalisena kotikäyntinä vuonna 2019, kun vastaava osuus vuonna 2018 oli 1%. Kotihoidon lisääntyneeseen kysyntään on vastattu tarpeenmukaisesti. Kotisairaalan asiakkuuksissa vahvistui saattohoidon osuus.

Vammaispalveluissa ja kehitysvammahuollossa asiakasmäärät ja palvelutarve ovat kasvaneet. Merkittävämät muutokset ovat omaishoitajien määrän lisääntymisessä (22 omaishoitajaa) ja kehitysvammaisten asiakkaiden määrän kasvu asumispalveluissa (9 uutta asiakasta) sekä Vaalijalan laitoshoidon muutamassa erityishoidettavassa. Kehitysvammaisten päivätoimintaan on tullut vaikeavammaisia asiakkaita lisää. Henkilökohtaisen budjetin kokeiluna käyttöön otettua palveluseteliä henkilökohtaisessa avussa ja päivätoiminnassa on jatkettu normaalina palvelusetelituotantona. Avustajakeskuksen palkanlaskenta siirrettiin 1.6.2019 Monetra Pohjois-Savon hoidettavaksi.

Perusturvan palvelualueella LAPE-ohjelman erityisenä painopisteenä on ollut lastensuojelun kehittäminen, painottuen erilaisten palvelukokonaisuuksien ja -ketjujen kehittämiseen niin asiakkaan kuin tuotannon ohjauksenkin näkökulmasta. Kuopiossa pilotoitavana ollut lastensuojelun systeeminen toimintamalli laajentui 1.4.2019 alkaen koko lastensuojelun avohuollon palvelutuotantoon ja se on jatkossa yhä kiinteämmin osana em. lastensuojelun kehittämistä. Lapsiperhepalveluita kehitettiin jäämistö- ja perintövarojen turvin siten, että vuonna 2019 työskenteli 3,5 htv mm. perhetyössä, lastensuojelun tukiperhetyössä ja uusien sijaisperheiden kouluttamisessa. Lastensuojelun yhdistelmälaitoshoidon kehittämisessä työskenteli laaja-alainen asiantuntijaryhmä.

Aikuissosiaalityössä on kehitetty suunnitelmallista sosiaalityötä THL:n osallistavan sosiaaliturvan mallin mukaan. Sosiaaliseen kuntoutukseen vakiinnutettiin palveluseteli käyttöön vuoden 2019 aikana. Työkyky- ja

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

eläkeselvitystyötä on edelleen kehitetty. Maahanmuuttajayksikön asiakkuuteen kuuluvat Suomeen pakolaiskiintiössä valitut Kuopioon saapuvat kiintiöpakolaiset sekä myönteisen turvapaikkapäätöksen ja kuntapaikan Kuopiosta saaneet turvapaikanhakijat.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Talousarviomuutosten vaikutus alkuperäisen talousarvion toimintakatteeseen oli 5,5M€. Määrärahalisäykset tulivat vammaispalvelujen ja lapsiperhepalvelujen asiakaspalvelujen ostoon sekä hoivapalvelujen henkilöstömenoihin. Talousarviomuutoksella huomioitiin myös vuoden 2019 lomapalkkavelkakirjaus vuonna 2020 maksettavan täysimääräisen lomarahen osalta.

Perusturvan palvelualueen muutetun toimintakatteen toteuma alittaa n. 1,6 M€ talousarvion, toteuma 99,12%. Toimintakatteen alittumiseen vaikutti palveluohjauksen asumispalvelujen palvelusetelimenojen alittuminen johtuen asumispalvelupaikkojen lisäyksen painottumisesta loppuvuoteen. Lisäksi palvelujen ostot alittavat talousarvion aikuissosiaalityön palveluissa ja johdon tukipalveluissa.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Vanhusten asumispalvelujen palveluntuottajilla (puitesopimustuotanto ja palveluseteli) oli merkittäviä haasteita toimiluvan mukaisen henkilöstönmitoituksen turvaamisessa ja henkilöstön saatavuudessa varmistamisessa. Henkilöstön saatavuuden turvaaminen on merkittävin menestystekijä myös kaupungin omassa toiminnassa. Erityisesti henkilöstön rekrytoinnin vaikeuden korostuvat maaseutualueilla. Riskinä on asiakaspaikkojen väheneminen ja viive palveluiden järjestämisessä. Vanhusten palveluohjauksen palvelupyyntöjen runsas kasvu vaatii ohjaus- ja neuvontapalvelun kehittämistä ja parempaa kohdentamista, jolloin voidaan turvata palvelutarpeenarviointien käynnistyminen lain vaatimassa ajassa.

Kehitysvammaisten ja vammaisten palvelutarpeen muutosta on vaikea ennakoida, koska lakisääteinen ja subjektiivinen oikeus edellyttää palveluiden järjestämistä tarpeen perusteella. Asiakkaita ei ole mahdollista asettaa palvelujonoon.

Lastensuojelun asiakkuudet eivät vähene, ellei palvelurakenteen painopistettä muuteta enemmän peruspalveluiden suuntaan siten, että ne pystyvät vahvemmin ja yhä varhaisemmassa vaiheessa tunnistamaan lasten ja nuorten ongelmia. Tämä edellyttäisi valtakunnallisen suosituksen mukaan perhekeskustoimintamallin kehittämistä, jossa sekä sivistyksen että varhaisen tuen sosiaali- ja terveystalouksia kootaan yhteen. Lisäksi erityisesti nuorten moniongelmaisuuksiin, ahdistuneisuuteen ja päihdeongelmiin tarvitaan selkeämpiä ylisektorirajojen meneviä hoitopolkuja, vahvempaa osaamista ja palvelutarpeiden muuttuessa paremmin kohdentuvia palveluja.

Perusturvan ja terveydenhuollon
palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Palvelualueen päävastuulliset tilivelvolliset henkilöt toteuttivat sisäistä valvontaa lautakunnan päätöksen mukaisesti osana toiminnan ja talouden raportointia ja huomioiden kaupunkistrategian tavoitteet. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä seurattiin sisäisen valvonnan seuranta- ja arviointilomakkeella, joka on päivitetty tammikuussa 2019. Sisäisen valvonnan osalta ei ole raportoitavissa poikkeamia, ohjeita on noudatettu ja riskit on arvioitu. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteumia seurattiin ja arvioitiin kuukausittain palvelualueiden johtoryhmissä ja työnantajatiimissä. Hairpro/Wpro -ilmoituksilla seurattiin toiminnan laatua ja riskejä koskien potilas- ja asiakasturvallisuutta sekä työtaturmia.

Sisäisestä valvonnasta ja riskienarvioinnista on tehty erillinen raportti vuodelta 2019.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

1.2 Tavoitteiden toteutuminen

2. HYVINVOIVA KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.
2.1. Aktiivisuuteen innostava arki	Hyvinvoiva Kuopio ohjelma valmistuu ja hyvinvoinnin johtamisen malli on määritelty ja linjattu.	Osallistutaan ohjaus- ja työryhmissä hyvinvoinnin johtamisen mallin määrittelyyn ja linjauksiin.	● (etenee suunnitellusti) Jatkettiin Hyvinvoiva Kuopio ohjelman seurantaa ja jalkautumista vuosisuunnitelman mukaisesti.
	Kaupungin tilat ja puistot ovat helposti asukkaiden ja järjestöjen käytössä.	Edistetään kuntalaisten mahdollisuutta käyttää kaupungin sote-tiloja ja yhteisiä alueita yhteisiin harrastuksiin ja tilaisuuksiin.	● (etenee suunnitellusti) Järjestöillä oli mahdollisuus käyttää tiloja. Liitoskuntien alueella tilojen käyttöä on enemmän.
	Lasten ja nuorten liikkuminen on lisääntynyt ja on vähintään suositusten mukaista. Aktivoidaan lasten harrastamista. Tavoitteena on, että kaikilla lapsilla on yksi harrastus. Tiivistetään kumppanuutta järjestöjen kanssa.	Tuetaan ja ohjataan lapsiperheitä harrastusten piiriin.	● (etenee suunnitellusti) Järjestöjen kanssa on vahvistettu kumppanuutta. Järjestöjen myöntämällä avustuksilla on mahdollistettu lasten ja nuorten harrasteita. Hyvinvoinnin palvelualueen ja lastensuojelun yhteistyö tukihenkilötoiminnassa on käynnistetty.
2.2. Varhainen tuki	Tuetaan ikäihmisten kotona pärjäämistä ja hyvää elämää. Ikäihmiset asuvat tarvettaan vastaavasti – tehostetun palveluasumisen tarjonta varmistetaan yhdessä kumppanien kanssa ja varaudutaan tuleviin tarpeisiin. Vuonna 2019 toteutuu vähintään 75 uutta vanhusten asumispalvelupaikkaa. Palveluasumispaikkojen määrä kasvaa.	Vahvistetaan kaupungin sisäisten ja ulkoisten toimijoiden kanssa tarpeenmukaisen asumisen rakenteen toteutumista. Kehitetään kotona asumisen tukimuotoja esim. apuvälineiden parempaa hyödyntämistä, virtuaalipalvelujen ja turvateknologian ratkaisujen lisäämistä sekä monitoimijaisen toimintaympäristön kehittämistä. Palvelusetelin käyttöä laajennetaan.	● (etenee suunnitellusti) Kotihoidon kehitystyötä on jatkettu ottamalla käyttöön uusia turvateknologisia ratkaisuja. Virtuaalihuollon- ja palveluseteli-asiakkaiden määrä on kasvanut suunnitellusti. Asumisen rakenteita (oma ja yksityinen tuotanto) ja tarpeita tuleville vuosille on kartoitettu ja linjattu. Uusia asumisen paikkoja on otettu suunnitelmallisesti käyttöön. Tavoite 75 uudesta paikasta täyttyi loppuvuosipäätösteisesti.
	Varhainen tukeminen on sisäänrakennettu kaikkeen toimintaan. Nuoret ja lapsiperheet saavat tarvitsemaansa varhaista ja avoimuuden tukea.	Hyödynnetään valtakunnallisen LAPE-ohjelman mukaista lapsen kasvua ja kehitystä tukevia työmenetelmiä. Lasten hyvinvointi otetaan huomioon kaikissa palveluissa. Lapsille ja nuorille suunnatut palvelut perustuvat monitoimijaiseen arviointiin.	● (etenee suunnitellusti) Lapsiperheiden kotipalvelun ja perhetyön tuottamista omana toimintana ja tuottavuustyön jatkamisen johdosta, on saatu asiakasperheiden jonotilannetta hallintaan. Kuopiossa pilotoidaan LAPE-ohjelman mukaista toimintamallia Saarijärvi-Männistö alueella.
2.3. Työllistyminen ja toimeentulo	Mahdollistetaan kaikille peruskoulun päättävälle kuopiolaisille nuorille työkokemuksen hankkiminen kesätyösetelin avulla.	Mahdollistetaan kesätyöpaikka koululaisille ja opiskelijoille kaupungin linjausten mukaisesti.	✓ (valmis) 70 opiskelijaa ja koululaista työllistettiin toukoheinäkuun aikana perusturvan palvelualueen työyksiköissä. Palkkasumma oli n. 290.000 euroa.
	Toteutetaan konsermitasoista työllisyyspolitiikkaa. Hyödynnetään sosiaalisia kriteerejä hankinnoissa. Pitkäaikaistyöttömien määrä vähenee ja työmarkkinatuen kuntaosuusmaksu pienenee.	Palveluilla vahvistetaan pitkäaikaistyöttömien elämänhallintaa.	● (etenee suunnitellusti) Aikuissosiaalityössä kehitettiin suunnitelmallista sosiaalityötä osallistavan sosiaaliturvan mallin mukaisena. Hanketta rahoitti THL. Hanke päättyi 31.12.2019. Aikuissosiaalityön ja työllisyyspalveluiden yhteinen arviointiin toiminta aloitettiin elokuussa 2019.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.
2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Asukkaiden vaikuttamista ja osallistumista omassa elinympäristössä lisätään eri tavoin.	Otetaan käyttöön systemaattinen toimintamalli lastensuojelussa. Tehdään yhteistyötä vanhus- ja vammaisneuvoston kanssa. Suoritetaan säännöllisesti asiakastytyväisyyskyselyt.	● (etenee suunnitellusti) Lastensuojelussa otettiin käyttöön THL:n suosittama systeeminen toimintamalli 1.3.2019 alkaen. Vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto kokoontuivat suunnitelman mukaisesti. Ikäihmisten asiakastytyväisyyskyselyt toteutuivat suunnitelman mukaisesti. ARVI- kotikuntoutus toteutuu ja sen osatavoitteena on voimaantuminen ja osallisuuden lisääntyminen. Lapsiperhepalveluissa kokeiltiin ns. kokemuskuljijoita lastensuojelun sijaishuollon valvonnassa (vertaistuki). Kehitysvammahuollossa on säännöllisesti kokoontuva asiakasraati palveluiden kehittämisen tukena. Aikuissosiaalityössä käynnistyi asiakasraatityöskentely.
	Huolehditaan kaupungin toimitilojen turvallisuudesta ja terveellisyydestä.	Yhteistyön lisääminen Tilakeskuksen kanssa ja henkilöstön tietoisuuden lisääminen sisäilmaan liittyvissä asioissa ja toimenpiteissä.	● (etenee suunnitellusti) Kohdekohtaisia sisäilmatyöryhmiä perustettiin seuraamaan kohteittain todettujen sisäilmaan liittyvien haittojen poistamista. Tilakeskus palkkasi jokaiselle palvelualueelle oman rakennusterveysasiantuntijan yhteishenkilöksi Tilakeskuksen ja palvelualueen välille.

3. RESURSSIVIAS KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.
3.1. Viisas liikkuminen	Sähköavusteiset kaupunkipyörät otetaan käyttöön Kuopiossa keväällä 2019.	Edistetään edelleen sähköpyörien käyttöä kotihoidosta saatujen hyvien kokemusten perusteella.	● (etenee suunnitellusti) Kotihoidon henkilöstöllä oli käytössä työnantajan hankkimia sähköpyöriä.
3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö	Edistetään etätyöskentelyä, verkko-opiskelua ja etäkokouksia.	Ensisijaisesti selvitetään ensin mahdollisuus osallistua koulutuksiin ja kokouksiin etänä. Etätyöskentelyä edistetään kaupungin etätyölinjausten mukaisesti.	● (etenee suunnitellusti) Perusturvan palvelualueen lapsiperhepalveluissa, aikuissosiaalityössä ja vammaispalveluissa on säännöllinen etätyö käytössä. Vehmersalmen terveyskeskukseen on perustettu etätyöskentelypiste, jossa työskentelee kolme työntekijää kerran viikossa yksi kerrallaan. Skype-kokoustaminen on laajasti käytössä koko palvelualueella.
3.3. Energiatohokkuus ja uusiutuva energia	Uusia ajoneuvoja hankittaessa tai leasing-palveluja ostettaessa selvitetään sähkö- tai biokaasujoneuvojen hankintamahdollisuus ja -kustannukset (Kokokonsernia koskeva periaatepäätös).	Selvitetään sähköautojen käyttö kotipalvelussa. Leasing-autojen käytössä suositaan sähköautoja ja hybridautoja. Suositetaan kaupunkitasoisesti mm. yhteisten autojen hankintaa. Kotipalvelussa selvitetään matkojen optimoinnin-sovellusten käyttöönotto.	▼ (ei etene / ei alkanut) Sähköautojen soveltuvuudesta kotihoitoon on tehty selvitys Herzin kanssa. Tässä vaiheessa sähköauto/hybridi ei ole tarkoituksenmukainen. Autojen hinta on korkea ja latauspisteitä ei ole riittävästi.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

4. UUDISTUVA KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.
4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen	Henkilöstön moniammatilliseen yhteistyöhön on kehitetty uusia malleja sähköisten työskentelyalustojen, kokeilujen ja henkilöstön "kohtaamojen" kautta.		● (etenee suunnitellusti) Tarjoomo hanke valmistuu keväällä 2020. Hankkeessa on koottu toimijaverkosto hyvinvointi- ja palvelualan yrityksistä sekä yhdistyksistä, jotka tuottavat palveluita ikääntyvien ihmisten itsenäisen kotona selviämisen tukemiseksi. Ikäihmiset voivat tulevaisuudessa etsiä sähköisestä palveluvalikosta kotona asumiseen tarvittavia tukipalveluita. Tämä vähentää yhteydenottoja palveluohjaukseen.
	Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut ja sairauspoissaolot ovat vähentyneet 2 henkilötyöpäivää/htv.	Työhyvinvointisuunnitelmien toteutuminen. Seuratan työllistämishankkeen kokemuksia kotipalvelun pilottihankkeessa. Tyky-päivät järjestetään kaikissa yksiköissä.	● (etenee suunnitellusti) Kehitysvammahuollossa ja vammaispalveluissa sairauspoissaolot vähentyivät.
4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta	Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa.	Palvelumuotoilun hyödyntämisen mahdollisuudet ikääntyneiden palveluissa. Laajennetaan digitaalisten palvelujen valintaa.	● (etenee suunnitellusti) Hankkeen hyödyntämisestä ikääntyneiden palveluissa saadaan selvitys keväällä 2020, kun Tarjoomo-hanke päättyy jatkoajan jälkeen 31.3.2020.
	Maakunta- ja soteuudistuksen jälkeisen organisaation ja toimintatavan rakentaminen etenee. Varmistetaan, että muutos henkilöstön ja kuntalaisten kannalta sujuu jouhevasti palvelutason kärsimättä.	Osallistutaan maakunnalliseen valmistelutyöhön.	▼ (ei etene / ei alkanut) Maakunta- ja soteuudistus ei ole edennyt. Osallistuttu pienryhmissä mm. LAPE-ohjelman mukaisiin toimenpiteisiin.
	Uudistetaan rakenteita ja toimintatapoja tavoitteena toiminnan taloudellisuus, tehokkuus ja vaikuttavuus, aktiivinen, uudistumis- ja osallistumiskykyinen henkilöstö sekä johdonmukainen ja määrätietoinen johtamistyö. Varmistetaan, että muutokset henkilöstön ja kuntalaisten kannalta sujuvat palvelutason kärsimättä.		● (etenee suunnitellusti) Lastensuojelussa otettiin käyttöön uusi THL:n suositama systeminen toimintamalli 1.3.2019 alkaen. Vanhuspalveluissa ARVI kuntoutus on otettu käyttöön. Kuntoutuksen tavoitteena vahvistaa iäkkäiden omaa osallisuutta, voimaannuttaa heitä ja näin vähentää kotihoidon jatkuvien palvelujen tarvetta.
4.3. Kestävä talous	Tilikauden tulos on valtuuston hyväksymän talousarvion mukainen.	Palvelusetelin tehokas käyttöönotto. Ohjataan asiakkaita yksityisen palvelun piiriin.	■ (etenee hitaasti tai osittain)
	Toteutetaan strategian mukaista investointiohjelmaa valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisena.	Kalustoinvestointiohjelma toteutuu enintään talousarvion mukaisena.	● (etenee suunnitellusti) Kalustoinvestoinnit toteutuivat suunnitelman mukaisesti.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

1.3 Vanhus- ja vammaispalvelut

Kuntoutusjohtaja Mikko Korhosen ja perusturvajohtaja Mari Antikaisen katsaus ajalta 1.1.-31.12.2019

Toiminta

Vanhusten palveluohjauksen toiminta on toteutunut lähes suunnitellun mukaisesti. Palvelutarpeenarviointipyyntöjen määrä kasvoi 18 % edellisestä vuodesta. Palvelutarpeenarvioinnin käynnistyminen ei toteutunut lain edellyttämän 7 työpäivän sisällä vaan oli keskimäärin 9 työpäivää. Palveluseteli asumispalveluiden ja kotihoidon järjestämistapana vahvistui ja lisäsi asiakkaiden valinnanvapautta palveluiden suunnittelussa. Joulukuussa asumispalveluissa oli palvelusetelillä tavoitteenmukaisesti 71 asiakasta. Tuetun kotona asumisen palvelusetelillä oli keskimäärin 90 asiakasta kuukaudessa ja vuoden aikana palvelua sai 192 eri asiakasta. Omaishoitoperheiden oikea-aikaista tukea vahvistettiin ja 95 %:lla omaishoidettavista hoito- ja palvelusuunnitelman päivittäminen vuosittain toteutui.

Hoivapalveluissa toiminta on toteutunut asumispalveluita lukuunottamatta suunnitellusti. Kotihoidossa asiakastuntien määrä kasvoi 19 900 tuntia vuoden 2019 aikana. Tavoitteiden mukaisesti kotihoiton asiakastuntien kasvu hidastui: vuonna 2019 asiakastuntien kasvu oli 4,5%, kun se vuonna 2018 oli 12%. Kotikäyntitunneista 2% toteutettiin virtuaalisena kotikäyntinä vuonna 2019, kun vastaava osuus vuonna 2018 oli 1%.

Hoivan asumispalveluissa, poiketen alkuperäisestä toimintasuunnitelmasta, kaksi palveluasumisen yksikköä muutettiin yksiportaisiksi palveluasumisen yksiköiksi (Iltatuuli2 ja Tervaniitty) lautakunnan päätöksen (5/2019) mukaisesti. Tässä muutoksessa 37 palveluasumisen paikkaa muutettiin tehostetun palveluasumisen paikoiksi. Perusteena oli asiakastarpeen painottuminen tehostetun tuen asumiseen.

Kotisairaalan asiakkuuksissa vahvistui saattohoidon osuus. Tämä näkyi hoitajaksojen pituuksien ja intensiivisyyden kasvuna. Saattohoidon vahvistamisen mahdollisti asiantuntijalääkärin aikaisempaa suurempi työpanos kotisairaalassa.

Vanhusten palveluohjauksessa mallinnettiin palvelu- ja teknologiatarjoomoa EAKR rahoitusta saaneessa Tarjoomo -hankeessa yhteistyössä yrittäjien ja yhdistysten kanssa. Hanke päättyi 31.3.2020.

Palveluohjauksessa aloitettiin kehittämistyö ohjaus- ja neuvontapalvelun vahvistamiseksi. Tiedolla johtamista palveluiden kehittämisessä vahvistetaan osallistamalla Nordic Healthcare Groupin (NHG) palveluohjauksen vertaiskehittämiseen.

Yhteistyössä kotihoiton, palveluohjauksen ja kuntoutuksen kanssa käyttöön otettiin kuntouttava arviointijakso (ARVI). Jakson päättyessä 30 % asiakkaista ohjautui muualle kuin säännölliseen kotihoitoon. Kotihoitoon ohjautuneista 95%:lla käynnistyi kaupungin kotihoito ja 5% valitsi palvelusetelin.

Hoivapalvelujen kotihoitossa alkoi itseohjautuvan tiimin pilotti. Pilotissa mallinnetaan työyhteisön itseohjautuvuuden ja valmentavan johtamisen toimintamallia. Onnistuessaan toimintamalli otetaan vaiheittain käyttöön koko hoivapalvelussa. Pilotointi jatkuu kesälle 2020.

Kehitysvammaisten asumispalvelujen asiakasmäärä ja vammaisten omaishoitajien määrä sekä henkilökohtaisen avun asiakasmäärä kasvoivat. Merkittävimmät muutokset tulivat omaishoitajien määrän lisääntymisestä (22 omaishoitajaa). Kehitysvammaisten asumispalveluissa asiakkaiden määrä kasvoi yhdeksällä (9) asukkaalla ja Vaalijalan laitoshiitoon tuli muutama erityishoidettava. Lisäksi vaikeavammaisten päivätoiminnassa lisääntyivät ostopalvelut kahdella (2), koska palvelujen tuottamiseen kaupungilla ei ole ollut osoitettuja tiloja eikä henkilöstöä. Henkilökohtaista budjettia kokeiltiin hallituksen ohjelman mukaisesti ja sitä jatkettiin normaalina

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

palvelusetelituotantona henkilökohtaisessa avussa ja päivätoiminnassa. Avustajakeskuksen palkanlaskenta siirtyi Monetra Pohjois-Savo Oy:lle.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Palveluohjauksessa asumispalvelujen palveluseteliin varatut määrärahat alittuivat 1,4 milj. euroa, koska asumispalvelupaikkojen lisäys vaati uusien asumisyksiköiden käyttöönoton ja painottui loppuvuotteen.

Hoivapalveluissa määrärahat ylittyivät 440 000€. Suurimmat ylitykset tulivat henkilöstömenoissa sijaismäärärahoissa sekä palvelujen ostoissa ICT-kuluissa ja vuokrissa. Hoivan tuotot olivat 638 000€ arvioitua suuremmat muun muassa valtionkonttorin 483 000€ korvauksen johdosta.

Kehitysvammaisten uudet asukkaat (9) ovat sijoittuneet erityisen vaativaan tehostettuun palveluasumiseen, josta kustannukset ovat n. 1,1 M€. Vuoden 2018 toteutuma kehitysvammaisten asumispalveluissa oli 1,3 M€ vuoden 2019 määrärahaa suurempi. Omaishoidon uusien asiakkaiden määrä lisäsi menoja n. 190 000 euroa. Henkilökohtaisen avun asiakkaiden määrä lisääntyi 25 asiakkaalla. Laitoshoidosta, henkilöstömenoista ja kulkuspalveluista muodostui säästöä, mutta se ei kattanut uusista asiakastarpeista syntyneitä ostopalvelun kasvua. Kehitysvammaisten ja vammaisten ostopalvelujen määräraha ylittyi n. 1,8M€. Palvelujen ostot ovat kehittyneet talousarviovuonna yli alkuperäisen määrärahavaruuden. Määrärahamuutosten jälkeen määrärahat olivat riittävät.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Vanhusten asumispalvelujen palveluntuottajilla (puitesopimustuotanto ja palveluseteli) oli merkittäviä haasteita toimiluvan mukaisen henkilöstönmitoituksen turvaamisessa ja henkilöstön saatavuudessa varmistamisessa. Henkilöstön saatavuuden turvaaminen on merkittävin menestystekijä myös kaupungin omassa toiminnassa. Erityisesti henkilöstön rekrytoinnin vaikeuden korostuvat maaseutualueilla. Riskinä on asiakaspaikkojen väheneminen ja viive palveluiden järjestämisessä. Vanhusten palveluohjauksen palvelupyyntöjen runsas kasvu vaatii ohjaus- ja neuvontapalvelun kehittämistä ja parempaa kohdentamista, jolloin voidaan turvata palvelutarpeenarviointien käynnistyminen lain vaatimassa ajassa.

Kehitysvammaisten ja vammaisten palvelutarpeen lisääntymisen ennakointi on vaikeaa, koska lakisääteinen subjektiivinen oikeus edellyttää palveluiden järjestämistä tarpeen perusteella, eikä asiakkaita ole mahdollista asettaa palvelujonoon.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Palveluohjauksessa ja hoivapalveluissa käytettiin palvelualueen sisäisen valvonnan lomaketta. Ostopalvelujen valvontaa tehtiin jatkuvalla periaatteella yhteistyössä valvontatarkastajan kanssa.

Hoivapalveluissa keskeisiä sisäisen valvonnan työkaluja ovat omavalvontasuunnitelmat sekä haittojen ja vaarojen riskiarvioinnit. Vuonna 2019 hoivassa toteutettiin sisäinen valvonta asumisyksiköiden hoito- ja asiakastyöhön sekä laatukierroksia asumisyksiköiden ateriapalveluihin. Sisäisen valvonnan 2018 perusteella lähdettiin kehittämään myös asumisen ja kotihoidon lääketurvallisuutta yhteistyössä turvallisuuspäällikön ja tilahallintapäällikön kanssa.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Avainprosessi: **Vanhus- ja vammaispalvelut**

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	TOT 2018	TA 2019	TOT 2019
Palveluohjaus	Omaishoidontuen asiakkaat yhteensä (vanhukset)	599	637	648
	yli 65 v	588	622	633
	alle 65 v	11	15	15
Erityisryhmien asumispalvelut	Asiakasmäärä yhteensä	654	635	751
Vanhusten hoivapalvelut	Erityisryhmien asumispalvelut, tukiasuminen/ hoitopäivät, omat		10 950	8 583
	Erityisryhmien asumispalvelut, palveluasuminen/ hoitopäivät, omat		4 745	3 559
	Kotihoidon asiakaskäynnit, omat ja ostetut	1 251 855	1 210 000	1 263 503
	Kotihoito / Asiakkaan luona tapahtuva työ tunteina, omat ja ostetut	430 430	437 000	450 312
	Kotihoito / Asiakkaiden lukumäärä, omat ja ostetut	4 203	4 000	3 286
	Kotihoito / Asiakkaiden keskimääräinen toimintakyky, omat	2,2	3,0	2,2
	Kotihoito / Vanhusasiakkaiden määrä (+75 vuotiaat), omat	2 722	2 800	2 387
	Kotisairaalan hoitopäivät	7 769	7 500	7 137
	Kotisairaalan asiakkaiden lukumäärä	833	900	594
	Kotisairaalajakson pituus, keskiarvo (vrk)	8	8	10,50
	Palvelu-/ryhmäkotiasumisen hoitopäivät, omat	37 873	47 085	38 563
	Palvelu-/ryhmäkotiasumisen hoitopäivät, ostetut	11 532	16 000	9 673
	Palvelu- /ryhmäkotiasuminen / Asiakkaiden keskimääräinen toimintakyky, omat	4,0	3,0	3,3
	Palvelu-/ryhmäkotiasumisen asumispaikat, omat	129	129	91
	Tehostetun asumispalvelun hoitopäivät, omat	73 307	94 900	91 248
	Tehostetun asumispalvelun hoitopäivät, ostetut	146 550	188 500	141 072
	Tehostettu asumispalvelu / Asiakkaiden keskimääräinen toimintakyky, omat	3,5	3,0	3,5
	Tehostetun asumispalvelun asumispaikat, omat	244	260	284
	Tehostetun asumispalvelun asiakkaat, ostetut	571	530	618
	Palveluasumisen/ ryhmäkotiasumisen asiakkaat, ostetut	46	58	39
	Palvelukeskuksen hoitopäivät, omat	76 231	71 175	69 185
	Palvelukeskus / Asiakkaiden keskimääräinen toimintakyky, omat	3,7	4,0	3,8
	Palvelukeskuksen asumispaikat, omat	195	195	191
	joista vuorohoidon asumispaikat	42	42	42
	Maksuvastuu uuden kotikunnan järjestämästä palvelusta, asiakkaat		25	45
	Vanhusten perhehoito		8	7
Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto	Vammaispalvelun asiakkaat	3 350	3 550	3 676
	joista kehitysvammaisia	918	920	904
	Asumispalvelut/ Kehitysvammaiset asiakkaat	355	350	369
	Asumispalvelut/ Muut vammaiset	46	45	44
	Omaishoidontuen asiakkaat yhteensä (vammaiset)	243	250	268
	alle 65 v.	115	120	137
	kehitysvammaiset	128	130	131
Henkilöstömittarit		TOT 2018	TA 2019	TOT 2019
Palveluohjaus	Kokonaistyöaika	30,0	35,5	34,3
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	12,3	4,9	14,3
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,0	0,0	0,0
Vanhusten hoivapalvelut	Kokonaistyöaika	1 117,0	1 091,5	1 150,5
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	25,6	22,4	26,1
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	1,2		1,2
Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto	Kokonaistyöaika	93,2	77,5	82,3
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	22,6	15,2	13,3
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,0	0,0	0,2
Vanhus- ja vammaispalvelut	Kokonaistyöaika (htv)	1 240,1	1 204,5	1 267,2
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	24,9	15,2	24,8
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	1,1	0,0	1,1

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

1.4 Lapsiperhepalvelut

Perusturvajohtaja Mari Antikaisen katsaus ajalta 1.1.-31.12.2019

Toiminta

Lapsi- ja perhepalveluiden uudistamisessa mallinnettiin eri ministeriöiden välistä LAPE-ohjelmatyötä. Perusturvan palvelualueella LAPE-ohjelman erityisenä painopisteenä on ollut lastensuojelun kehittäminen, painotuen erilaisten palvelukokonaisuuksien ja –ketjujen kehittämiseen niin asiakkaan kuin tuotannon ohjauksenkin näkökulmasta. Kuopiossa pilotoitavana ollut lastensuojelun systeeminen toimintamalli laajentui 1.4.2019 alkaen koko lastensuojelun avohuollon palvelutuotantoon ja se on jatkossa yhä kiinteämmin osana em. lastensuojelun kehittämistä. Lapsiperhepalveluita kehitettiin jäämistö- ja perintövarojen turvin siten, että vuonna 2019 työskenteli 3,5 htv mm. perhetyössä, lastensuojelun tukiperhetyössä ja uusien sijaisperheiden kouluttamisessa. Lastensuojelun yhdistelmälaitoshoidon kehittämisessä työskenteli laaja-alainen asiantuntijaryhmä, joka on koonnut yhdistelmälaitoksen tarveselvitystä ja laatinut hankesuunnitelmaa. Tavoitteena on yhdistelmälaitoksen avulla vastata kustannusvaikuttavammin erityisesti moniongelmaisten 13-17 –vuotiaiden nuorten lisääntyneisiin palvelutarpeisiin.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Lastensuojelun sijaishuollon asiakaspalvelujen ostoja koskeva määräraha oli vuonna 2019 noin 330 000 euroa edellistä vuotta pienempi. Kuopiolaisten nuorten tilanne kriisiytyi vuoden aikana, joten lastensuojelun asiakasmäärissä tapahtui vuoden aikana huomattavaa muutosta. Verrattuna vuoteen 2018, huostaanottojen asiakasmäärä on lisääntynyt 20:lla asiakkaalla ja koulukotisijoitusasiakasmäärä on kasvanut 4:llä asiakkaalla. Nuoret ovat sijoitettuna pääosin laitoshuoltoon, jossa vuorokausihinnat voivat olla erityisen kalliita, edelliseen vuoteen verrattuna n. 2,0 M€, jonka suuruisella lisämäärärahalla lapsiperhepalvelujen avainprosessin toimintakate toteutui talousarvion mukaisena. Ensikotisijoitusten kestot ovat pidentyneet aiempiin vuosiin verrattuna, vaikka asiakasmäärä on niissä pienentynyt. Tämä kertoo osaltaan vanhemmuuteen liittyvien ongelmien kasvusta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäinen valvonta perustuu lautakunnan hyväksymään sisäisen valvonnan suunnitelmaan, jota on toteutettu. Riskien hallinnasta on annettu yhteinen selvitys kaupungin strategian näkökulmasta.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Avainprosessi: **Lapsiperhepalvelut**

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	TOT 2018	TA 2019	TOT 2019
Avo- ja jälkihuolto	Lastensuojelun ilmoitusten määrä	3 459	3 300	3 714
	Asiakkaiden määrä	1 084	1 300	995
	Avohuollon asiakkaita omissa laitoksissa	14	53	40
	Päättyneiden asiakkuuksien määrä	528	600	428
Sijaishuolto	Huostassa olevat perhehoitoon, omiin laitoksiin ja ostopalveluun sijoitetut	274	272	303
	Huostassa olevat perhehoitoon sijoitetut	162	170	176
	Huostassa olevat omiin laitoksiin sijoitetut	5	15	24
	Huostassa olevat ostopalveluun sijoitetutHuostassa olevat omiin laitoksiin sijoitetut *) (ostop. 110, omal. 8)	105	89	118
	Huostassa olevat kotiin sijoitetut	2		6
Perheoikeudelliset palvelut	Asiakkaat	2 407	2 100	2 240
Sosiaalihuoltolain mukaiset perhepalvelut	Palvelutarpeen arviointipyynnöt	948	750	672
	Sosiaalihuoltolain mukaiset asiakkaat	1 951	2 000	2 078
Henkilöstömittarit		TOT 2018	TA 2019	TOT 2019
Sosiaalipäivystyspalvelut	Kokonaistyöaika	5,4	6,0	11,1
Avo- ja jälkihuolto	Kokonaistyöaika	151,3	162,7	159,5
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	15,4	12,5	18,5
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,2		0,8
Sijaishuolto	Kokonaistyöaika	19,7	15,0	20,1
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	5,8	2,7	7,9
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,0		0,5
Riita- ja rikosasiain sovittelu	Kokonaistyöaika	4,0	4,0	3,9
Perheoikeudelliset palvelut	Kokonaistyöaika	5,2	5,0	5,4
Lapsiperhepalv.tukipalvelut	Kokonaistyöaika	3,0	3,0	1,8
Lapsiperhepalvelut	Kokonaistyöaika (htv)	188,5	196,7	201,8
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	14,4	12,3	16,2
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,3		0,7

*) mukana myös Vaalijalaan sijoitetut huostassa olevat, jotka kustannukset sisältyvät terveydenhuollon menoihin

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

1.5 Aikuissosiaalityön palvelut

Perusturvajohtaja Mari Antikaisen katsaus ajalta 1.1.-31.12.2019

Toiminta

Aikuissosiaalityössä on kehitetty suunnitelmallista sosiaalityötä THL:n osallistavan sosiaaliturvan mallin mukaan. Sosiaaliseen kuntoutukseen vakiinnutettiin palveluseteli käyttöön vuoden 2019 aikana. Työkyky- ja eläkeselvitystyötä on edelleen kehitetty. Maahanmuuttajayksikön asiakkuuteen kuuluvat Suomeen pakolaiskiintiössä valitut Kuopioon saapuvat kiintiöpakolaiset sekä myönteisen turvapaikkapäätöksen ja kuntapaikan Kuopiosta saaneet turvapaikanhakijat. Vuoden 2019 alusta alkaen myös itsenäisesti kuntaan saapuvat, myönteisen turvapaikkapäätöksen ja oleskeluluvan 1.1.2019 jälkeen saaneet henkilöt palvelevat maahanmuuttajayksikössä (aikaisemmin peruspalveluissa). Muutoksen taustalla on ELY-keskuksen Kuopioon osoitettavien kiintiöpakolaisten määrän lasku sekä itsenäisesti kuntaan tulleiden turvapaikanhakijoiden peruspalveluita vahvemman ohjauksen, tuen ja seurannan tarve. Tavoitteena vuositasona on ollut vastaanottaa valtuuston päätösten mukainen kiintiömäärä pakolaisia (65). Keskimääräinen vastaanottomäärä on ollut noin 35-40 henkilöä/v. Suomi sitoutui vastaanottamaan 750 kiintiöpakolaista vuonna 2019. Kiintiöpakolaisille tarjolla olevien kuntapaikkojen määrä Suomessa (yli 1300) ylitti vastaanotettavien kiintiöpakolaisten määrän reilusti. Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) päätti rajoittaa ELY-alueittain allokoitavien kiintiöpakolaisten määrää. Pohjois-Savon sai ministeriön vahvistamassa alueellisessa jaossa yhteensä 70 kiintiöpakolaista vuonna 2019, josta Pohjois-Savon ELY-keskus osoitti 20 kiintiöpakolaista Kuopioon. Maahanmuuttajayksikön asiakkuudessa on ollut vuonna 2019 228 asiakasta. Vastaanotettujen määrät 2019:

- kiintiöpakolaiset 30 (16 aikuista ja 14 lasta, 11 henkilöä vuoden 2018 kiintiöstä)
- myönteisen turvapaikkapäätöksen ja kuntapaikan Kuopiosta saaneet turvapaikanhakijat sekä itsenäisesti kuntaan saapuneet, myönteisen turvapaikkapäätöksen ja oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat 32 (23 aikuista ja 9 lasta).

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Sosiaalisen kuntoutuksen toteutuneet toiminnallisten palvelujen järjestämiskulut vuonna 2019 olivat noin 665 000 euroa (raamissa oli 680 000€). On huomioitava, että elokuun alusta lukien toteutettiin uutta arviointimallia yhteistyössä työllisyyspalveluiden kanssa siten, että kuntouttavan työtoiminta asetettiin edullisempaan palveluun etusijalle.

Aikuisten eriarvoistumiskehityksen ennalta ehkäisemiseksi käytettiin perintövaroja, joilla rahoitettiin 2 palveluohjaajan työskentely v. 2019

Aikuissosiaalityön talousarvio kehittyi talousarvion mukaisesti.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiseksi

Jatkuvasti kasvavat asiakasmäärät ovat riski sekä taloudellisten tavoitteiden että henkilöstöressurssien kannalta.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäinen valvonta perustuu lautakunnan hyväksymään sisäisen valvonnan suunnitelmaan, jota on toteutettu. Riskien hallinnasta on annettu yhteinen selvitys kaupungin strategian näkökulmasta.

Avainprosessi: Aikuissosiaalityön palvelut

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	TOT 2018	TA 2019	TOT 2019
Sosiaalityön palvelut	Aikuisten sosiaalityön asiakasmäärä (aktiiviasiakkuus)	1 216	1 100	1 248
	Nuorten sosiaalityön asiakasmäärä (aktiiviasiakkuus)	829	850	874
Taloudellinen tukeminen	Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien määrä **)	3 692	2 500	3 146
Maahanmuuttajapalvelut	Asiakasmäärä	172	190	228
Sosiaalinen kuntoutus	Asiakasmäärä	357	350	405
Henkilöstömittarit		TOT 2018	TA 2019	TOT 2019
Sosiaalityönpalvelut	Kokonaistyöaika	30,8	31,8	35,0
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	11,3	7,0	19,3
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,0		0,3
Taloudellinen tukeminen	Kokonaistyöaika	9,4	9,0	9,2
Maahanmuuttajat	Kokonaistyöaika	7,0	7,0	5,8
Aikuissosiaalityön tukipalvelut	Kokonaistyöaika	3,6	4,0	3,0
Aikuissosiaalipalvelut	Kokonaistyöaika (htv)	50,8	51,8	52,9
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	13,6	10,5	20,6
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,0		0,2

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

1.6 Sisäisen valvonnan toteutuminen

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Toimintavuoden aikana oli asiakasmäärien lisääntyessä palveluun pääsyn vaikeutta ikäihmisten asumispalveluihin ja myös laitoshoitopaikkoja ei ollut palvelutarpeeseen nähden riittävästi. Vanhusten asumispalveluiden toteutuminen ei täysin toteutunut 90 vrk sisällä, vaikka tilanne parantui ostomäärärahan lisäyksellä. Sopivan asumispalvelupaikan löytäminen etenkin haasteellisissa tilanteissa on ollut vaikeaa. Asiakkaan rajoittamisen osalta selkeytettiin kirjaamista ja seurantaa. Omavalvontasuunnitelmia on rajoittamisen osalta päivitetty.

Aikuissosiaalityön- ja lapsiperhepalveluissa pysyttiin lakisääteisissä määrärajoissa. Toimeentulotuen siirtymisen Kelalle 2017 vuoden alussa aiheutti vielä vuoden 2019 aikana aikuissosiaalityöhön haasteita. Asiakkaat joutuivat asioimaan ”kahdella luukulla”. Ohjantaa ja neuvontaa lisättiin ja harkinnanvaraista toimeentulotukea on pitänyt myöntää. Takaisinperinnän seurantaa tehostettiin.

Toimintakauden aikana on aikuissosiaalityössä ja lapsiperhepalveluissa järjestetty ihmiskaupan uhrien auttamisesta pakollinen henkilöstökoulutus Migrin kanssa. Lisäksi on laadittu ohjeistus ja perustettu moniammatillisen työryhmä ihmiskaupan uhrien auttamiseksi.

Vammaispalveluissa asiakaspalautteiden, kanteluiden ja muistutusten hallinto-osaamista sekä keskustelu ja kohtaamisen taitoa vahvistettiin. Vammaispalveluille annettiin sisäisen valvonnan toimintaohje (625/2019) matkoihin, retkiin ja tapahtumiin vammaispalveluiden asiakkaiden kanssa. Ohjeen mukaisesti on toimittu.

Asiakas- ja potilasturvallisuudessa toimittiin suunnitelman mukaisesti. Potilas- ja sosiaaliamiesraportti käsiteltiin johtoryhmissä ja hyväksytään vuosittain lautakunnan kokouksessa. HaiPron/WPron (asiakas/työntekijä turvallisuutta vaarantavien raportointityökalu) käytössä, kirjaamisessa, käsittelyssä ja raportoinnissa edistytään.

Sairauspoissaolojen väheneminen ei toteutunut. Poissaolojen seurantaa tehtiin, mutta poissaolojen seurantaan toivotaan seurantamenetelmää. Korvaavan työn käyttö on vielä vähäistä, mutta joitakin onnistumisia oli. Etätömahdollisuutta käytettiin.

Valtuustoaloitteet käsiteltiin lautakunnassa viivytyksettä. Viranhaltijapäätökset käsiteltiin lautakunnan kokouksissa kuukausittain.

Tavoitteiden toteutuminen ja tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus, varojen valvonta

Toimintaa arvioitiin vähintään kuukausitasolla ja raportoitiin toiminnan muutoksista. Talousarvion toteutumisesta, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta/poikkeamista raportoitiin osavuosi- ja toimintakertomuksissa. Reaaliaikainen tiedolla johtaminen on haaste. On ollut viivettä tiedon käytettävyydessä tai tieto ei ole luotettavaa. Mittarit koettiin osin epätarkoituksenmukaisiksi. Tiedolla johtamisen tarve on tuotu esille.

Laskujen tiliöinnin tarkkuuteen ja laskujen oikeellisuuteen kiinnitettiin huomiota ja laskutusviivettä pyrittiin minimoimaan, ettei reklamaatiota tulisi.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinta sisältyy sisäiseen valvonnan suunnitelmaan, jonka perusturva- ja terveyslautakunta on hyväksynyt. Riskien arviointia tehtiin osana sisäistä valvontaa.

Olennaisina riskeinä ovat palvelutarpeen ennakointi, henkilöstön saatavuus ja suhde palvelutarpeeseen. Henkilöstön tehtävien täytön ja määräaikaisuuksien osalta toimittiin hallituksen ohjeiden mukaisesti. Hankintoihin liittyviä riskejä huomioidaan sopimuksissa ja seurannalla, jota valvontatarkastajat toteuttivat ja raportoivat. Sopimusten tallentuminen osin kaupungin D360 asiakirjahallintaohjelmaan osin hankintayksikön omaan SansiAreenaan on koettu riskinä. Hankinnan sisällön tuntemus on koettu haasteena. Palvelusetelituottajien toiminnassa oli poikkeamia sääntökirjan vastuissa ja velvoitteissa.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Tilikauden aikana ei todettu toimialan hankinnoissa, omaisuuden luovutuksessa tai käyttöarvossa menetyksiä, merkittäviä arvon alennuksia tai jouduttu korvausvastuuseen tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen. ICT-laitteiden ja puhelinten inventaarion virheiden korjaukset aiheuttivat ennakoimatonta lisätyötä.

Sopimustoiminta

Lastensuojelun laaja, lähes maakunnankattava kilpailutus jatkui vuoden 2019 loppuun. Uudet toimijat aloittavat vuoden 2020 aikana. Oma toiminta ja ostopalvelut eivät vanhustalvaltuissa turvaa lisääntyneitä palvelukysyntää. Palvelusetelituottajien ohjaamisessa sääntökirjan mukaiseen toimintaan on ollut haasteita. Reklamointi tapahtui joko suoraan palvelun toimittajalle tai Sansi Oy:n kautta.

Vanhustalvaltujen valtakunnallinen keskustelu lisäsi yhteydenottoja ja myös valvontaa. Valvontatarkastaja joko yksin tai alueen työntekijän kanssa arvioi ja raportoi ostopalveluiden toiminnasta. Toiminta on edistynyt valvontatoiminnan vakiintumista ja raportoinnin toteutumista. Raportit on tallennettu D360-asiahallintaohjelmaan. Myös vammaispalveluiden ostopalveluihin tehtiin useita reklamaatioita ja valvontakäyntejä.

Ostopalvelujen sopimusten hallinta ja hankinnan johtaminen koetaan haasteelliseksi. Hankintaosaamiseen toivottiin lisäkoulutusta.

Oma arvio riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan nykytilasta ja kehittämistarpeista

Palvelualueen päävastuulliset tilivelvolliset henkilöt toteuttivat sisäistä valvontaa lautakunnan päätöksen mukaisesti osana toiminnan ja talouden raportointia ja huomioiden kaupunkistrategian tavoitteet. Sisäinen valvonta on edistynyt, raportoinnissa on enemmän huomioita riskeistä ja poikkeamia on kirjattu. Riskienhallinnan ja sisäinen valvonnan ohjantaa on annettu etenkin esimiesvaihdoksissa. Päällikkö- ja esimiesten vaihdoksissa sisäisen valvonnan vastuuta vahvistettiin osana perehdyttämistä.

Palvelutarpeen yllättävä kasvu eivät ole aina ennakoitavissa. Toiminnan muutoksilla ei ole aina voitu vastata kysynnän muutoksiin. Riskinä on ollut palveluun pääsyn viivästyminen tai ostopalveluiden lisääntyminen. Tiedolla johtamista halutaan edistää. Mittareiden tarkoituksenmukaisuuden varmistamiseksi tarvitaan toimintojen asiantuntemusta.

Ostosopimusten tallentaminen asiakirjahallintoon vaihtelee, osa sopimuksista on SansiAreenassa ja osa kaupungin D360. Tarvitaan tietoisuuden vahvistamiseksi tarkempaa ohjeistusta siitä mitä asiakirjoja tulee D360 asiakirjahallintoon tallentaa.

Perusturvan ja terveydenhuollon
palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Hankkeiden hallinnointia, määräraha- ja talousarvion seuranta on tehostettu.

Digitaalista tiedolla johtamisen edistymistä odotetaan. Kirjaamisen kehittämistä tehdään ja kirjaamisen auditointi/arviointi on edistynyt.

Palveluissa varmistettiin henkilöstön turvallisuutta koulutuksella ja hälyttimillä sekä vartijapalvelulla. Uuden työntekijän perehdytys tehtävään vaihtelee, työntekijöiden suuri vaihtuvuus ja uusien toimijoiden tulo lisää perehdyttämisen tarvetta. Kehityskeskustelut käydään vuosittain yksilö- tai ryhmäkeskusteluina. Keskustelun runkoon toivotaan muutoksia ja henkilöstön toivotaan valmistautuvan keskusteluun ohjeiden mukaisesti.

Työvuorosunnitteluohjelman kautta tulevat maksuaineistot menevät pääosin maksuun aikataulussa, mutta joissakin on viivettä ja ne joudutaan maksamaan palkkaennakkona, mikä aiheuttaa lisäkustannuksia.

Tietoturvan ja –suojan sekä kyberturvallisuuden varmistamiseksi henkilöstö suoritti Navisec – tietoturvakoulutukset 1xv ennen kehityskeskusteluun tuloa, mutta aina se ei toteutunut. V-asemaa jouduttiin käyttämään salattujen kansioiden tallentamisessa. Asiakirjahallinta ohjelman D360 käyttö on lisääntynyt ja mm. muistioita tallennetaan sinne, mikä täyttää tietosuojasetuksen 678/2016 vaatimukset.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

2 TERVEYDENHUOLLON PALVELUALUE

2.1 Apulaiskaupunginjohtajan katsaus

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarisen katsaus ajalta 1.1. – 31.12.2019

Toiminta

Terveydenhuollon palvelutoiminnalla on tuettu ja edistetty kaikkien ikä- ja väestöryhmien hyvinvointia järjestämällä laadukkaat ja riittävät peruspalvelut ammattitaidolla ja asiakaslähtöisesti. Terveydenhuollon palvelutoiminta on ollut toiminta- ja taloussuunnitelman mukaista. Hoitotakuu on toteutunut Kuopion kaupungin terveyspalveluissa lukuunottamatta puheterapiapalveluja sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalveluja.

Avovastaanottopalvelujen kantakaupungin vastaanotoilla oli kohtuullinen sijaistilanne. Maaseutualueiden terveysasemille sijaistyövoiman saanti oli haasteellista. Tiimipohjainen toimintatapa on herättänyt valtakunnallistakin kiinnostusta ja huomiota. Suhteellisen hyvän tilanne vastaanottopalvelujen saatavuudessa perustuu pääosin hoitohenkilöstön huolellisesti tekemään hoidon tarpeen ja sen kiireellisuuden arviointiin. Hoitajien työpanos vastaanottopalvelujen tuottamisessa on merkittävä ja hoitajien sairausvastaanottojen kehittämistä jatketaan edelleen. Kuopion väestömäärän kasvaessa ja väestön ikääntyessä perusterveydenhuollon palveluilla on yhä enemmän kysyntää. Nykyiset tilat eivät enää mahdollista toiminnan huomattavaa määrällistä kasvua.

Suun terveydenhuollossa ikääntyneiden hoidon tarve ja vaatavuus ovat kasvaneet sekä vaikeasti hoidettavien kehitysvammaisten määrä on lisääntynyt. Täysin uusi potilasryhmä on KYS:stä lähetteellä tulevat uniapneapotilaat. Hoitotakuu toteutui erityisjärjestelyin jononpurkuna. Liikuteltava hammashoitoyksikkö kävi 32 koulussa. Toimintatavalla tunnistettiin alueellisia eroja lasten suun terveydessä ja pystyttiin kohdentamaan ehkäiseviä toimenpiteitä niitä enemmän tarvitseville kouluille ja alueille.

Terveydenhoidon palvelut olivat keskeisesti mukana Lasten, nuorten ja lapsiperheiden (LAPE) muutosohjelmassa. Muutosta tehtiin yhdessä muiden lapsiperheiden parissa toimivien tahojen ja järjestöjen kanssa sovitamalla palveluja yhteen. Yhteistyötä ja toimintaa kehitettiin ja arvioitiin myös oppilas- ja opiskelijahuollosta vastaavien tahojen kanssa. Monitoimijaisen arviointimallin pilotointi käynnistyi Saarijärven alueella syksyllä 2019. Pilotissa kokeiltiin monitoimijaista työskentely- ja arviointimallia, konsultaatiokäytänteitä sekä tehostetua moniammatillista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Kokeilu jatkuu vuodelle 2020. Terveydenhoidon palveluissa tehtiin Isätyön suunnitelmat yhteistyössä Isän näköinen –hankkeen toimijoiden kanssa.

Kotikuntoutuksessa otettiin käyttöön ARVI-kuntouttava arviointijakso moniammatillisena toimintamallina sekä työssä aloitettiin Hilkka-toiminnanohjausjärjestelmän ja sähköisen ovenavauksen hyödyntäminen. Apuvälinepalveluissa ja kotikuntoutuksessa otettiin käyttöön Effector –järjestelmän mobiilisovellus työn tehostamiseksi ja sujuvoittamiseksi, sähköinen e-lomake viranomaisyhteistyön parantamiseksi sekä valtakunnalliset lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutusperusteet.

Sairaalapalveluissa suunniteltu potilastietojärjestelmien yhtenäistäminen erikoissairaanhoidon kanssa odottaa sote- ratkaisua. Uutena digitaalisena välineenä on otettu käyttöön osastonhoidon mobiili (OSMO) helpottamaan hoitotyönkirjauksia ja ajantasaistamaan tietoa. Erikoissairaanhoidon osaamisen jalkauttaminen jatko- hoitopaikkaan on ollut vielä pienimuotoista ja vaatii kehittämistä. Diabeteksenhoito on vahvistumassa, sillä uusia diabeteksen hoidon erityispätevyys saamiseen tähtäävien perehtymisiä on käynnistynyt. Uniapneapotilaiden määrä on lisääntynyt, mikä on näkynyt kasvavana asiakasvirtana ja myös kustannusten kasvuna poliklinikan materiaalikuluissa. Kuopion kaupungin CAF -laadunhallintamallia ja osallistui CAF-ulkoiseen arviointiin saaden Verraton CAF-käyttäjä -tunnustuksen pitkäjänteisestä kehittämistyöstään.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Perheneuvolassa sekä Lasten- ja nuorten mielenterveyspalveluissa palkattiin määräaikaista työntekijöitä vuoden 2019 loppuun saakka lisääntyneen asiakasmäärän vuoksi. Kasvaneiden asiakasmäärien lisäksi lasten ja nuorten pulmat ovat vaikeutuneet ja kriteerit päästä erikoissairaanhoidon ovat tiukentuneet. Perheneuvola, SIHTI Nuorten vastaanotto sekä Lasten ja Nuorten mielenterveysyksiköt ovat järjestäneet sisäisesti sekä yhdessä yksityisten palveluntuottajien kanssa vertaisryhmäpalveluja, mm. neuropsykiatrisia ryhmävalmennuksia ja vanhempainryhmiä.

Aikuispsykiatrialle tarkoitetut läheteet ovat vuoden 2019 alusta ohjautuneet psykiatrian läheteet -työryhmälle, joka on arvioinut läheteet ja ohjannut ne oikealle psykiatrian poliklinikalle. 20-30 % saapuneista läheteistä on palautunut lähettävälle taholle konsultaativastauksena. Terveyskeskuksen vastaanotto toiminnan yhteydessä toimivien psykiatristen sairaanhoitajien määrää lisättiin ja siellä oli kuluvan vuoden työskennellyt yhteensä seitsemän Kuopion psykiatrian keskukselta siirtynyttä psykiatrista sairaanhoitajaa.

Erikoissairaanhoidon toteutus on suunnitellusti. Kuopio hankkii erikoissairaanhoidon palvelut pääasiassa Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriltä (PSSHP). Potilaat ohjautuvat erikoissairaanhoidon lääkärin läheteellä eri yksiköistä. Erikoissairaanhoidon tekee kiireellisyys- ja hoidon tarpeen arvioinnin läheteen perusteella. Kiireellinen sairaanhoidon annetaan ilman lähetettä. KYS:n kuntakortin mukaan (10.2.2020) tammi-joulukuussa 2019 Kuopion terveyskeskuksesta läheteet KYS:iin vähentyivät -4,6 % verrattuna edelliseen vuoteen. Kuopiolaisille tehdyt elektiiviset leikkaustoimenpiteet (7.045 kpl) vähentyivät edelliseen vuoteen verrattuna -0,7 % ja päivystysleikkauksien määrä lisääntyi +8,1 %. Erikoissairaanhoidon hoitajaksot lisääntyivät +0,7 % ja sairaalahoitopäivät muutos -1,4 %. Poliklinikkakäynnit vähentyivät -2,7 %. Jatkohoitopaikkaa odottavien laskutus 0,276 M€ vähentyi -41,8 % (0,198 M€) verrattuna vuoteen 2018. Kuopion erikoissairaanhoidon ikävakioidut kustannukset olivat suurten kaupunkien vuoden 2018 vertailussa toiseksi suurimmat (1.371 €/asukas), 4,8 % mediaania suuremmat. Perusterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset /1.116 €/asukas) olivat 0,6 % mediaania suuremmat.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Terveydenhuollon palvelualueen toimintatuotot ylittyivät 0,682 M€ (+5,9 %) muutetusta talousarviosta. Avohoidon myyntituottoja saatiin arvioitua enemmän. Suurimmat ylitykset olivat korvaukset muilta kunnilta 0,301 M€ sekä koulutuskorvaukset 0,117 M€. Suun terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon asiakasmaksutuottoja saatiin ennakoitua enemmän n. 0,107 M€. Toimintakulut ylittivät 1,452 M€ (+0,5 %) muutetusta talousarviosta. Erikoissairaanhoidon ylittyi muutetusta 1,788 M€ ja oman terveydenhuollon palvelut alittui 0,336 M€ muutetusta talousarviosta.

Terveydenhuollon palvelualueen osalta talousarviomuutoksen vaikutus oli katetasolla 13,405 M€. Oman toiminnan lisäys tuloissa oli 0,845 M€, lähinnä pakolais- ja kuntakorvauksia. Menoja lisättiin 2,018 M€, joka oli lähinnä hoitotarvikkeita 1,132 M€ ja henkilöstökuluja 0,872 M€, josta lomapalkkavelan muutos oli 0,496 M€. Erikoissairaanhoidon menoja lisättiin 12,328 M€, josta asiakaspalvelujen ostoja osuus oli 3,865 M€, tartuntatautilain mukaisia lääkkeitä 0,853 M€ ja sairaanhoitopiirin ed.vuosien alijäämät 7,610 M€.

Erikoissairaanhoidon ostopalveluihin käytettiin kaikkiaan 176,6 M€, 4,7 % edellisvuotta enemmän. Lisäykseen ei ole otettu huomioon ed.vuosien sairaanhoitopiirin alijäämiä. PSSHP:n erikoissairaanhoidon kokonaiskustannukset vuonna 2019 olivat 172,9 M€, mikä sisältää hoitopalvelutuotannon lisäksi ensihoidon järjestämisen (5,3 M€), Kuopion psykiatrian keskuksen palvelut (4,3 M€) ja hammaslääketieteen opetusklinikan (0,6 M€).

Perusturvan ja terveydenhuollon
palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Terveyspalvelujen sisäinen valvonta on toteutunut suunnitellusti ja puutteita ei ole havaittu. Ohjeita on noudatettu ja riskit arvioitu. Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämistä seurattiin sisäisen valvonnan seuranta- ja arviointilomakkeella. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteumia seurattiin ja arvioitiin kuukausittain palvelualueiden johtoryhmissä henkilöstötiimissä. HaiPro/WPron –ilmoituksilla seurattiin toiminnan laatua ja riskejä koskien potilas- ja asiakasturvallisuutta ja työtapaturmia. Sisäisen valvonnan erillinen raportti on tehty vuodelta 2019.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

2.2 Tavoitteiden toteutuminen

2. HYVINVOIVA KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.
2.2. Varhainen tuki	Tuetaan ikäihmisten kotona pärjäämistä ja hyvää elämää. Ikäihmiset asuvat tarvettaan vastaavasti – palveluasumisen tarjonta varmistetaan yhdessä kumppanien kanssa ja varaudutaan tuleviin tarpeisiin. Vuonna 2019 toteutuu vähintään 75 uutta palveluasumispaikkaa. Palveluasumisen paikkojen määrä kasvaa.	Tarjotaan laadukkaita ja vaikuttavia terveyspalveluja jotka tukevat vanhusten kotona asumista. Kuntoutuksen yleinen painopiste on yhä enemmän siirtymässä kotiin ja arkiympäristöön suunniteltuun kuntoutumiseen ja sitä tukeviin apuvälineratkaisuihin. Ikäihmisten kotikuntoutustoimintaa kehitetään sekä tehostetaan yhdessä sairaalahenkilöstön, palveluohjauksen, hoivapalvelujen ja muiden toimijoiden kanssa. Kotikuntoutuksessa pyritään vakiinnuttamaan monialainen ARVI-kuntoutus yhdessä muiden toimijoiden kanssa vuoden 2019 aikana. Tarjotaan terveyskeskuksen vastaanotto toiminta yhteydessä matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja ja konsultaatiopalveluja ikäihmisiä hoitaville tahoille.	● (etenee suunnitellusti) ARVI-kuntoutusprojekti saatiin loppuun suunnitelmien mukaan, joka on käytössä kotikuntoutuksen, kotihoidon ja palveluohjauksen alueella. Hllikka-toiminnanohjausjärjestämä otettiin käyttöön kotikuntoutuksessa osittain mm. viestinnässä ja yhteystietojenetsimisessä sekä sähköisessä ovenavauksessa. Apuvälinepalveluissa ja kotikuntoutuksessa otettiin käyttöön Effector -järjestelmän mobiilisovellus. Suun terveydenhuollossa moniammatillinen ARVI-kuntoutustoiminnassa on vakiintunut käytäntöön. Terveyskeskuksen vastaanotto toiminnan yhteydessä on työskennellyt 7 Kuopion psykiatrian keskuksen sairaanhoitajaa. Psykiatrian konsultaatioita on järjestetty 1-2 päivää viikossa
	Varhainen tukeminen on sisäänrakennettu kaikkeen toimintaan. Nuoret ja lapsiperheet saavat tarvitsemaansa varhaista ja avuhoollon tukea.	LAPE-toiminnan kautta integroidaan lasten ja nuorten palveluja. Digitaalisten palvelujen käyttöä laajennetaan. Poliisin Ankkurityöryhmässä on psykiatrinen sairaanhoitaja, jonka työnkuvaan kuuluu varhainen puuttuminen ja mahdollinen ohjaus tuen piiriin pähteisiin tai lieviin rikoksiin liittyvissä tilanteissa.	● (etenee suunnitellusti) Neuvolassa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa sekä lasten kuntoutus ja terapiapalveluissa otettiin käyttöön monitoimijainen työskentely- ja arviointimalli. Työskentelyssä on huomioitu Hyvinvoinnin tähti-työotetta. Painopiste on ollut varhaisessa tunnistamisessa ja tuessa sekä ennaltaehkäisevässä työssä. Suun terveydenhuollossa Omahoidon vastaanotto toiminta on vakiinnuttanut asemansa normaalitoiminta. Poliisin Ankkurityön toiminta ja sen seuranta on toteutunut suunnitellusti.
2.3. Työllistyminen ja toimeentulo	Mahdollistetaan kaikille peruskoulun päättävälle kuopiolaisille nuorille työkokemuksen hankkiminen kesätyösetelin avulla. Toteutetaan konsemitoista työllisyyspolitiikkaa. Hyödynnetään sosiaalisia kriteerejä hankinnoissa. Pitkäaikaistyöttömien määrä vähenee ja työmarkkinatuen kuntaosuusmaksu pienenee.	Koululaisia otetaan kesällä osastoille viriketyöntekijöiksi ja ulkoiluttajiksi. Opiskelijoita otetaan sijaisuuksiin ja tehtäviin opintojen valmiusasteen mukaisesti. Osallistutaan työttömien työllistymisen edellytysten terveysperusteiden selvittämiseen. Työrajoitteiset työntekijät pyritään pitämään työssä työuotoilun, osa-aikaratkaisujen ja uudelleen sijoittamisen keinoin.	● (etenee suunnitellusti) Hoitotyön opiskelijoita otettiin sekä kesätyöntekijöiksi että sijaisuuksiin opintojen valmiusasteen mukaisesti. ● (etenee suunnitellusti) Vastaanotto palvelut osallistui työttömien terveyspalveluksiin työkyvyn määrittämiseksi. Ammatillisten vaatimusten vuoksi työrajoitteisia työntekijöitä ei ole pystytty ottamaan. Yksittäinen pitkäaikaistyötön on pystytty ohjaamaan ammatilliselle urapolulle.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.
2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Asukkaiden vaikuttamista ja osallistumista omassa elinympäristössä lisätään eri tavoin.	Asiakaskokemuksen systemaattinen mittaaminen. Asiakaspalautteen säännöllinen keräys (kaupungin avoin palaute, sairaalan SurveyPal kysely kotiutuville potilaille). Avoimien ovien tilaisuudet x 4/v. Läheisten osallistaminen hoito- ja kuntoutustoiimiin (esim.sos.kuntoutuminen). Asiakaskokemuksia mitataan säännönmukaisesti.	● (etenee suunnitellusti) Vastaanottopalveluissa on ollut käytössä Roidu-asiakaspalautejärjestelmä, jolla on mitattu asiakastyytyväisyyttä. Lisäksi kaupungin nettisivuilla on ollut käytössä palautekyselyt. Neuvolan asiakastyytyväisyyskysely toteutettiin. Osallistuttiin neuvolassa ja kouluterveydenhuollossa Isän näköinen-hankkeeseen, jossa isiltä kysyttiin palautetta palveluista. Palvelujen kehittämisessä huomioitiin palvelujen käyttäjät. Suun terveydenhuollossa asiakaspalautteet kerättiin Roidu-kyselynä. Palautteet käsiteltiin tiimeissä. Lisäksi palautepalvelu on ollut käytössä kaupungin nettisivuilla. Aikuisten kuntotuspalveluissa asiakaspalautejärjestelmä on kartoitusvaiheessa, hankinta vaatii laajemman kilpailutuksen, jota selvitetään palvelualueitasoisesti vuoden 2020 aikana. Sairaalassa hoitojaksojen päätteksi kerättiin ja analysoitiin SurveyPal kysely säännöllisesti. Avoimien ovien tilaisuudet eivät kiinnostaneet asiakaskuntaa, joten vaihtoehtoisia ja moderneja yhteystapoja haetaan. Mielenterveyspalveluissa asiakaspalautetta kerättiin säännöllisesti ja systemaattisesti.
	Huolehditaan kaupungin toimitalojen turvallisuudesta ja terveellisyydestä.	Yhteistyö tilakeskuksen ja Servican kanssa kaupungin ohjeistaman prosessin mukaisesti.	● (etenee suunnitellusti) Sisäilmailmoitusten kokonaislukumäärä ei ole tiedossa. Tekstinkäsittelijöille on jouduttu järjestämään korvaavia tiloja ja mahdollistamaan etätö. Perheneuvola / SIHTI / Lasten ja Nuorten mielenterveyspalvelut; tilojen osalta käynnistettiin Sisäilmastarkastustyöryhmä sekä Hanketyöryhmä.

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.8.
3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö	Edistetään etätyöskentelyä, verkko-opiskelua ja etäkokouksia	Lisätään sähköisiä kokouskäytänteitä sekä videovälitteisiä hoitoneuvotteluja. Verkkokoulutusten osuus on n. 40% koulutuksista ja keskittyä tietosisällöllisiin tarpeisiin. Vuorovaikutteisuutta lisäävässä koulutuksissa tarvitaan edelleen kohtaamisia. Kokoukset pyritään järjestämään aina myös vaihtoehtoisella etäosallistumismahdollisuudella työajan käytön parantamiseksi ja matkaan liittyvien resurssien käytön vähentämiseksi.	● (etenee suunnitellusti) Skype-kokousten käyttöä on lisätty ja näin säästetty työaikaa muuhun työhön matkakojojen jäädessä pois. Esimiesten etätönn mahdollisuutta on hyödynnetty. Kaikkiin kokouksiin mahdollistettiin etäosallistuminen. Etätyöskentely mahdollistettiin työnkuvan mukaan arvioiden. Kannustettiin osallistumaan verkkokoulutuksiin. LOVE, LOP ja Navisec ovat olleet 100%:sti verkkokoulutuksia. Säteilyturvallisuuden koulutuksesta 50% voitiin toteuttaa verkkokoulutuksena. Verkkoysteys kokouksiin järjestettiin arviolta n. 70%:sti. Videovälitteisiä kokouksia ja hoitoneuvotteluja lisättiin.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

4. UUDISTUVA KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.
4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen	Henkilöstön moniammatilliseen yhteistyöhön on kehitetty uusia malleja sähköisten työskentelyalustojen, kokeilujen ja henkilöstön "kohtaamojen" kautta.	Yhteisen arviointimallin (CAF) hyödyntäminen henkilöstön osallistamisessa ja kokeilujen käyttöönoton sekä tuloksellisuuden tukena.	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Saarijärven alueen pilotissa kokeiltiin ja harjoiteltiin monitoimijaista työskentely- ja arviointi-mallia, konsultaatiokäytänteitä sekä tehostettu moniammatillista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Kokeilu jatkuu vuodelle 2020.</p> <p>Aikuisten kuntoutuspalveluissa on ollut käytössä viikoittainen Survey Pal -kysely työhyvinvoinnin ja työn sujumisen palautejärjestelmänä.</p>
	Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut ja sairauspoissaolot ovat vähentyneet 2 henkilötyöpäivää/htv.	<p>Osallistava johtaminen ja työhyvinvointisuunnitelmat.</p> <p>Aktiivisen aikaisen tuen toimintamalli on säännönmukaisesti käytössä. Puheeksiottaminen ja työhönpaluun tukemisen ohjelmat ovat esimiehillä tiedossa. Henkilöstölle toimintatavasta myös tiedotettu. Henkilöstö osallistuu toiminnanmuutosten suunnitteluun, täydennyskoulutukseen kannustetaan, työyhteisölle sallitaan ketteriä kokeiluja, ehdotuksia otetaan koe- tai pysyvään käyttöön. Tiimimalli toimii työhyvinvointia lisäävänä tekijänä ja sen toimivuutta seurataan ja arvioidaan säännöllisesti. Henkilökohtaiset / ryhmäkehityskeskustelut tehdään vuosittain. KuntaHR käytössä.</p> <p>Systemaattinen työolosuhteiden seuranta sekä niiden yhteistoiminnallinen korjaaminen. Työhyvinvointisuunnitelmat laaditaan ja toteutumia sekä vaikutuksia seurataan. Henkilöstöohjeita noudatetaan: aktiivisen aikaisen tuen toimintamalli, puheeksiottaminen ja työhönpaluun tukemisen ohjelmat, henkilöstö osallistuu toiminnanmuutosten suunnitteluun, täydennyskoulutukseen kannustetaan, työyhteisölle sallitaan ketteriä kokeiluja, ehdotuksia otetaan koe- tai pysyvään käyttöön. Henkilö- ja yksikkökohtaiset kehityskeskustelut käydään vuosittain.</p>	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Työhyvinvointisuunnitelmat tehtiin kattavasti ja työhyvinvointia tukevia toimia on pantu toimeen. Kolmikantaneuvotteja tehtiin tarvittaessa. KuntaHR on ollut käytössä laajasti.</p> <p>Sairauspoissaolojen vähenemistavoite ei toteutunut. Työhyvinvointisuunnitelmaa on noudatettu, seurattu ja arvioitu.</p> <p>Aktiivisen aikaisen tuen toimintamalli on ollut säännönmukaisesti käytössä. Puheeksiottaminen ja työhönpaluun tukemisen ohjelmat ovat esimiehillä tiedossa. Henkilöstölle toimintatavasta myös tiedotettu. Henkilöstö on osallistunut toiminnanmuutosten suunnitteluun. Tiimimalli on toiminut työhyvinvointia lisäävänä tekijänä ja sen toimivuutta on seurattu ja arvioitu säännöllisesti. Henkilökohtaiset / ryhmäkehityskeskustelut on tehty vuosittain.</p> <p>Sairauspoissaolojen kehittymisestä ei oel saatu tietoa jatkuvaa tietoa käytettävissä olevista järjestelmistä. Korvaava työ -käytäntö on otettu käyttöön.</p> <p>Täydennyskoulutukseen on kannustettu. Kehityskeskustelut toteutuivat n.90%:sesti.</p>

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.
4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta	Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa.	Laajennetaan digitaalisia palveluvalikoimia. Sähköistä asiointia viety eteenpäin ja otettu toiminnoissa käyttöön. Palveluprosesseja on kuvattu ja sujuvoitettu LAPE-ohjelman ja ODA-hankkeen mukaisesti Lean-oppeja hyödyntäen. Liikuteltavan hammashoitoyksikön käyttöä laajennetaan ja yhteistyötä kouluihin lisätään. Valmistaudutaan virtuaalisten kuntoutusratkaisujen kokeiluun ja mahdolliseen käyttöönottoon vuoden 2019 aikana. Aktiivinen työskentely tietohallinnon ja IsteKin kanssa digitaalisten työkalujen käyttöön saamisessa. E-psykiatria hankkeeseen osallistuminen	(etenee suunnitellusti) ODA/Omaolo-palveluiden osalta Terveydenhoitoyksikössä toteutettiin asiakastestaus 3x10D elämäntilintamittarin osalta (kolme koulua). Terveydenhoidossa sähköiset palvelut etenivät hitaasti. Tarvetta on ollut mm. sähköisille esitietolomakkeille ja niiden integroitumiselle Pegasokseen. Palvelujen prosesseja on sujuvoitettu Lean oppeja hyödyntäen. Suun terveydenhuollon liikuteltava suun hoitoyksikkö kävi valtaosassa kouluja. Terveysvalistusta pystyttiin kohdistamaan eniten tarvitseviin kouluihin. Aikuisten kuntoutuspalveluissa kartoitettiin virtuaalisen kuvayhteyden mahdollisuuksia, mutta muiden palveluprosessien kokemuksen vuoksi ko. sovellusta ei otettu kokeiluun. Myös muita teknisiä ratkaisuja kartoitettiin. Kokeiluun tai käyttöönottoon ei päästy vuoden 2019 aikana. Kuopion psykiatrian keskuksella otettiin käyttöön Digihoitopolku (E-psykiatria hanke).
	Kehitetään vaikutusten arviointia (yritysvaikutukset yms.).	Sote-DW mittaritiedon käyttäminen. Hyödynnetään yhteistä arviointimallia (CAF) Kys:n BCB-laaturekisterin käyttöönotto	(etenee suunnitellusti) SoteDW on ollut käytössä ja sitä on hyödynnetty toimintalukujen kuukausittaisessa seurannassa. Tableau -järjestelmää kehitellään edelleen. Sairaalapalveluissa on opeteltu itsearviointimallia. BCB-laaturekisteri otettiin käyttöön 1.10.2019.
	Maakunta- ja soteuudistuksen jälkeisen organisaation ja toimintatavan rakentaminen etenee. Varmistetaan, että muutos henkilöstön ja kuntalaisten kannalta sujuu jouhevasti palvelutason kärsimättä.	Osallistutaan työryhmien kautta Sote-valmisteluun. Maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluun osallistuminen.	(etenee suunnitellusti) Terveydenhuolto on osallistunut Sote-muutosten valmisteluun. Tällä hetkellä odotellaan valtiovallan linjauksia. Osallistuttiin maakunnalliseen psykiatrian avohoidon selvitystyöhön syksyn 2019 aikana.
	Uudistetaan rakenteita ja toimintatapoja tavoitteena toiminnan taloudellisuus, tehokkuus ja vaikuttavuus, aktiivinen, uudistumis- ja osallistumiskykyinen henkilöstö sekä johdonmukainen ja määrätietoinen johtamistyö. Varmistetaan, että muutokset henkilöstön ja kuntalaisten kannalta sujuvat palvelutason kärsimättä.	Systemaattinen yhteisen arviointimallin (CAF) hyödyntäminen kehitystyössä. Kehitetään yhteistyötä eri toimijoiden ja järjestöjen kesken Valtionneuvoston asetus huomioiden. Uusia toimintatapoja pilotoidaan ja niiden toimivuutta arvioidaan (mm. perhevalmennus, neuvola-päivähoitoyhteistyö palaverit, neuvola-perhetyö ja oppilashuollon-pilotit). Osallistutaan aktiivisesti sote-muutokseen, LAPE YHDESSÄ-hankkeen ja ODA-hankkeen työskentelyyn. Esimiestyössä tuetaan henkilöstöä toimintakulttuurimuutoksessa ja huomioidaan työhyvinvointi.	(etenee suunnitellusti) Sairaalapalvelut totettui CAF-laadunhallintamallia ja osallistui CAF-ulkoiseen arviointiin saaden Verraton CAF-käyttäjätunnuksen. Osallistuttiin maakunta ja (sote)-valmisteluun LAPE-asioissa. Toimintoja kehitetty yhdessä eri lapsiperhepalveluja tuottavien toimintojen kesken, sivistystoiminta järjestöt ja seurakunnat mukaan lukien. ODA-tyo ei ole edennyt, selvitystyötä projektin jatkosta on tehty.
4.3. Kestävä talous	Tilikauden tulos on valtuuston hyväksymän talousarvion mukainen.	Kuukausittainen talousseuranta ja toiminnan säätäminen. Kuukausittaisen seurannan perusteella pyritään reagoimaan oikea-aikaisesti mahdollisiin ylityksiin.	(etenee suunnitellusti) Tarkka talouden ja toiminnan seuranta on ollut kuukausittain sekä epäkohtiin on reagoitu. Terveyspalvelujen oman toiminnan tulos oli positiivinen (kate +0,910 M€), mutta erikois-sairaanhoidon ylitys oli katetasolla 1,680 M€.
	Toteutetaan strategian mukaista investointiohjelmaa valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisesti.	Toiminnan suunnittelu ja toteuttaminen osoitettujen resurssien mukaisesti, kuukausittainen toiminnan ja talouslukujen seuranta.	(etenee suunnitellusti) Investoinnit toteutettiin hyväksytyyn talousarvion mukaisesti.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

2.3 Avohoidon palvelut

Vs. terveystoiminnan johtaja Pertti Lipposen katsaus ajalta 1.1. – 31.12.2019

Toiminta

Vastaanottopalvelut

Vastaanottoyksikön toiminta on toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Kantakaupungin vastaanotoilla oli kohutuullinen sijaistilanne. Maaseutualueiden terveysasemille sijaistyövoiman saanti oli haasteellista. Pitkäaikaisiin poissaoloihin, jotka johtuvat pääsääntöisesti perhevapaista ja koulutuksiin liittyvistä palveluista, jouduttiin ostamaan lääkäri työvoimaa, jotta toiminta saatiin turvattu. Hoitotakuussa pysyttiin kaikkien tiimien osalta ja kiireettömien vastaanottoaikojen odotusaika vaihteli kahden ja kolmen viikon välillä. Hoitohenkilökunnan poissaolot saatiin pääsääntöisesti sijaistettua. Hoitajien työpanos vastaanottopalvelujen tuottamisessa on merkittävä ja hoitajien sairausvastaanottojen kehittämistä jatketaan edelleen.

Kuopion kaupungin yleislääkäripäivystyksen työyksikkö sai Vuoden työyksikkö-palkinnon keväällä 2019. Palkinto oli osoitus siitä, että toiminnan kehittämiseen ja kuntalaisten virka-ajan ulkopuolisten palvelujen ylläpitämiseen ja parantamiseen kiinnitetään koko ajan huomiota.

Avovastaanottopalvelujen saatavuus on ollut kokonaisuutena hyvä ja käyttäjät ovat olleet palveluihin tyytyväisiä. Tiimipohjainen toimintatapa on herättänyt valtakunnallistakin kiinnostusta ja huomiota. Suhteellisen hyvän tilanne vastaanottopalvelujen saatavuudessa perustuu pääosin hoitohenkilöstön huolellisesti tekemään hoidon tarpeen ja sen kiireellisyyden arviointiin.

Kuopion väestömäärän kasvaessa ja väestön ikääntyessä perusterveydenhuollon palveluilla on yhä enemmän kysyntää. Se, miten tähän haasteeseen tulevaisuudessa vastataan, on vielä ratkaisematta. Nykyiset tilat eivät mahdollista toiminnan määrän kasvua.

Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuollossa potilaiden määrä kasvoi vuoden 2019 aikana 4,8% ja käyntien määrä 3,5%. Nämä luvut eivät kerro koko totuutta, sillä ikääntyneiden hoidon tarve ja vaatimus ovat kasvaneet sekä vaikeasti hoidettavien kehitysvammaisten määrä on lisääntynyt. Täysin uusi potilasryhmä on KYS:stä läheteellä tulevat uniapneapotilaat.

Hoitotakuu toteutui erityisjärjestelyin. Jonoa purettiin paikallisen sopimuksen turvin ja vähäisessä määrin os-topalveluna kesäkuun loppuun. Marraskuun kahdella ensimmäisellä viikolla kertaluonteisilla talkoilla koko henkilökunta otti jonosta 650 potilasta ja heidät hoidettiin mahdollisimman vähäisillä kerroilla valmiiksi perustyöajan puitteissa. Jonoon tulee potilaita aikaisempaa enemmän ja siinä on jatkuvasti noin 1 000 potilasta.

Arkipäivystyksessä vuoden aikana kävi 14 785 kiireellistä hoitoa tarvitsevaa potilasta (lisäystä edelliseen vuoteen 17 %). Virka-ajan ulkopuolinen päivystys pysyi ennallaan, noin 949 potilasta. Nukutushammashoitoa sai 162 potilasta, kasvua edelliseen vuoteen 9,5%. Palveluseteleitä käytti 1573 potilasta.

Liikuteltava hammashoitoyksikkö kävi 32 koulussa, joissa tarkastettiin 1-,3-, ja 5- luokan oppilaat, yhteensä 2330 lasta. Vanhemmilta ja opettajilta saatu palaute ollut myönteistä. Vastaanottoaika säästy. Toimintavallalla tunnistettiin alueellisia eroja lasten suun terveydessä ja pystyttiin kohdentamaan ehkäiseviä toimenpiteitä niitä enemmän tarvitseville kouluille ja alueille.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Kotikuntoutuksessa otettiin käyttöön ARVI-kuntouttava arviointijakso moniammatillisena toimintamallina sekä työssä aloitettiin Hilikka-toiminnanohjausjärjestelmän ja sähköisen ovenavauksen hyödyntäminen. Apuvälinepalveluissa ja kotikuntoutuksessa otettiin käyttöön Effector –järjestelmän mobiilisovellus työn tehostamiseksi ja sujuvoittamiseksi, sähköinen e-lomake viranomaisyhteistyön parantamiseksi sekä valtakunnalliset lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutusperusteet.

Sairaalakuntoutuksessa aloitettiin monialaisena valmisteluna potilaskohtaisten huonetaulujen suunnittelutyö. Fysioterapeuttien TVA-valmistelu toteutettiin yhdessä lasten terapian kanssa vuoden 2019 aikana. Työnkierto toteutui urasuunnittelun pohjalta lähes kaikissa tiimeissä. Välitöntä asiakastyöajan tiimikohtaisen seurannan perusteella on pyritty löytämään keinoja arjessa asiakastyöajan lisäämiseksi pienillä muutoksilla arjessa.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Vastaanottopalvelut

Hoitotarvikejakelun kustannukset olivat nousussa. Pääasiallinen syy tähän oli uudet diabeteksen hoidossa käytettävä sensorointilaitteet. Myös väestön ikääntyminen ja yhä huonokuntoisempien potilaiden hoitaminen kotona lisäsi hoitotarvikkeiden tarvetta. Yhteistoimintakorvauksia muilta kunnilta saatiin ennakoitua enemmän n. 0,207 M€.

Suun terveydenhuolto

Olennaiset poikkeamat talousarvioon johtui palvelujen käytön lisääntymisestä. Ylityspainetta esiintyi sijaisten käytössä, koneiden ja laitteiden kunnossapidossa, oikomishoidon konsulttipalkkioista ja välinehuollon kustannuksista. Toimintakatetasolla suun terveydenhuollon palvelut pysyivät muutetussa talousarviossa.

Terveydenhoito

Terveydenhoidon palveluiden toteuma ei poikkeaa talousarviosta.

Kuntoutus

Tuotot asiakasmaksuissa jäivät alle odotuksen (n. 90%), mutta vastaavasti ylittyivät muissa toimintatuotoissa, joten kokonaistuotot jäivät positiiviseksi (109%). Apuvälinepalveluiden ostoissa talousarvio ylittyi hieman, mutta kokonaisuutena toimintakulut toteutuivat talousarvion mukaisesti ilman suuria poikkeamia.

Lasten ja nuorten kuntoutuksen osalta ostopalvelut ylittyivät, mutta talousarviossa pysyttiin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäinen valvonta on tehty ja raportoitu sovitusti. Riskien hallinnasta on annettu yhteinen selvitys kaupungin strategian näkökulmasta. Toimintaa seurattiin aiemman käytännön mukaisesti osana normaalia toimintaa. Erilinen selvitys sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on tehty.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Avainprosessi: **Avohoidon palvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TOT 2018	TA 2019	TOT 2019
Vastaanottopalvelut	Vastaanottokäynnit, oma toiminta yhteensä (lääkärit+hoitajat)	208 489	205 000	214 741
	Lääkärikäynnit, oma toiminta yhteensä	116 318	120 250	117 906
	Hoitajakäynnit, oma toiminta yhteensä	92 171	84 750	96 835
Aluevastaanotto	Lääkärikäynnit aluevastaanotolla	98 659	102 210	99 689
	Lääkäriin puhelinkonsultaatiot	42 756	44 198	44 163
	Hoitohenkilöstökäynnit aluevastaanotoilla	87 494	79 966	93 287
	Puhelinkonsultaatiot	55 654	65 996	72 007
	Asiakkaiden lukumäärä aluevastaanotoilla		88 269	52 682
	Ilta- ja viikonloppupäivisyys	Lääkärikäynnit KUIVO+JUIVO	17 659	18 037
Hoitohenkilöstökäynnit KUIVO+JUIVO		4 677	4 787	3 548
Asiakkaiden lukumäärä KUIVO+ JUIVO		15 659	18 837	15 715
Suun terveydenhuollon palvelut	Käyntien lukumäärä	113 352	120 000	117 377
	Asiakkaiden lukumäärä	43 320	50 000	45 408
Terveydenhoitopalvelut	Käyntien lukumäärä yhteensä	160 138	162 660	148 500
	Äitiysneuvolan käynnit	25 283	24 500	21 685
	josta lääkärikäynnit	4 337	4 500	2 746
	josta terveydenhoitajakäynnit	20 946	20 000	18 892
	terveydenhoitajan ohjaus puhelimessa	7 248	6 700	6 723
	Lastenneuvola käynnit	40 960	41 100	28 782
	josta lääkärikäynnit	8 454	8 100	5 494
	josta terveydenhoitajakäynnit	32 506	33 000	23 288
	terveydenhoitajan ohjaus puhelimessa	5 215	5 000	4 010
	Kouluterveydenhuollon käynnit	41 371	46 800	43 084
	josta lääkärikäynnit	5 007	6 700	5 083
	josta terveydenhoitajakäynnit	36 364	40 100	36 005
	terveydenhoitajan ohjaus puhelimessa		2 600	4 239
	Opiskeluterveydenhuollon käynnit	29 615	29 400	29 436
	josta lääkärikäynnit	4 634	5 400	4 617
	josta terveydenhoitajakäynnit	24 981	24 000	24 787
	Muut terveydenhoitokäynnit yhteensä	14 381	12 910	16 002
	josta papa seulontakäynnit	3 076	2 860	3 501
	josta seksuaaliterveysneuvolan käynnit	6 347	5 200	7 333
	josta tarttuvien tautien- ja rokotuskäynnit	4 958	4 850	5 168
	Ravitsemussuunnittelukäynnit	1 336	1 150	1 877
	Lasten poliklinikkakäynnit	7 192	6 800	7 634
	Asiakkaiden lukumäärä	43 785	39 990	36 330
	Äitiysneuvolan asiakkaat	3 163	2 550	3 092
	Lastenneuvola asiakkaat	13 145	9 200	7 962
	Kouluterveydenhuollon asiakkaat	12 775	10 480	13 347
	Opiskeluterveydenhuollon asiakkaat	7 818	11 600	7 477
	Muut terveydenhoidon palvelujen asiakkaat	6 884	6 160	7 544
	josta seksuaaliterveysneuvolassa	3 045	2 700	3 618
	josta ravitsemussuunnittelu	820	670	890
	josta tarttuvien tautien vastaanotolla	1 516	340	1 701
	josta rokotusvastaanotolla	1 503	2 450	1 335

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TOT 2018	TA 2019	TOT 2019
Kuntoutuspalvelut	Käyntien lukumäärä	60 383	63 030	60 034
	Fysioterapiakäynnit	30 655	32 800	32 169
	<i>josta lapset ja nuoret</i>	1 620	1 600	1 534
	<i>josta aikuiset</i>	29 035	31 200	30 635
	Fysioterapeutin ohjaus puhelinkontakteissa	1 866	1 990	1 212
	<i>josta lapset ja nuoret</i>	131	90	148
	<i>josta aikuiset</i>	1 735	1 900	1 064
	Fysioterapian matalankynnyksen palvelukäynnit	1 787	2 000	1 650
	Muut matalan kynnyksen palvelukäynnit/ Terve Kuopio kioski	7 011	7 000	6 658
	Toimintaterapiakäynnit	3 749	3 650	3 765
	<i>josta lapset ja nuoret</i>	1 837	1 650	1 848
	<i>josta aikuiset</i>	1 912	2 000	1 917
	Toimintaterapeutin ohjaus puhelinkontakteissa	415	490	221
	<i>josta lapset ja nuoret</i>	171	190	150
	<i>josta aikuiset</i>	244	300	221
	Puheterapiakäynnit terveydenhoitoyksikössä	2 942	2 800	1 651
	Puheterapeutin ohjaus puhelinkontakteissa terveydenhoitoyksikössä	630	600	333
	Muut käynnit	8 413	9 000	8 748
	Kuntoutusohjaus puhelinkontakteissa	2 915	2 700	3 627
	Asiakkaiden lukumäärä	25 265	25 740	24 877
	Fysioterapian asiakkaat	5 947	5 850	5 816
	<i>josta lapset ja nuoret</i>	492	450	490
	<i>josta aikuiset</i>	5 455	5 400	5 326
	Fysioterapeutin puhelinohjausasiakkaat	1 388	1 300	912
	<i>josta aikuiset</i>		1 300	802
	Fysioterapian matalankynnyksen palvelun asiakkaat	1 598	1 800	1 483
	Toimintaterapian asiakkaat	733	670	753
	<i>josta lapset ja nuoret</i>	294	290	306
	<i>josta aikuiset</i>	439	380	447
	Toimintaterapeutin puhelinohjausasiakkaat	145	330	254
	<i>josta lapset ja nuoret</i>		140	119
	<i>josta aikuiset</i>		190	135
	Puheterapian asiakkaat terveydenhoitoyksikössä	692	750	512
	Puheterapeutin puhelinohjausasiakkaat terveydenhoitoyksikössä	418	440	296
	Matalankynnyksen palvelun asiakkaat/ Terve Kuopio kioski	5 534	5 500	5 171
	Muut asiakkaat	6 402	7 100	6 705
	Kuntoutusohjausasiakkaat puhelinkontakteissa	2 408	2 000	2 975

Perusturvan ja terveydenhuollon
palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TOT 2018	TA 2019	TOT 2019
Kuvantamispalvelut	Oma toiminta	25 539	25 850	25 533
	Natiiviröntgentutkimukset	13 819	14 000	13 578
	Ultraäänitutkimukset	5 726	5 800	5 533
	Mammografiatutkimukset	722	750	832
	Ortopantomografiatutkimukset	5 272	5 300	5 590
	Asiakkaiden lukumäärä	17 271	17 300	17 347
Henkilöstömittarit		TOT 2018	TA 2019	TOT 2019
Vastaanottopalvelut	Kokonaistyöaika	223,7	226,0	225,9
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	21,3	18,3	20,1
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,2		0,3
Suun terveydenhuolto	Kokonaistyöaika	137,0	130,0	143,2
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	16,4	14,2	22,3
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	1,4	0,0	1,3
Terveydenhoitopalvelut	Kokonaistyöaika	104,8	109,5	103,7
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	16,7	14,7	12,7
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,0	0,0	0,0
Kuntoutuspalvelut	Kokonaistyöaika	68,2	74,4	69,0
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	17,4	14,4	14,7
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,1	0,0	0,1
Avohoidon palvelut	Kokonaistyöaika (htv)	533,7	539,9	541,8
	Sairauspoissaolot kalenteripv/htv	18,7	15,0	18,6
	Tapaturmapoissaolot kalenteripv/htv	0,5	0,0	0,5

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

2.4 Sairaalapalvelut

Kuntoutusjohtaja Mikko Korhosen katsaus ajalta 1.1. – 31.12.2019

Toiminta

Suunniteltu potilastietojärjestelmien yhtenäistäminen erikoissairaanhoidon kanssa odottaa sote- ratkaisua. Uutena digitaalisena välineenä on otettu käyttöön osastohoidon mobiili (OSMO) helpottamaan hoitotyönkirjauksia ja ajantasaistamaan tietoa. Erikoissairaanhoidon osaamisen jalkauttaminen jatkohoitopaikkaan on ollut vielä pienimuotoista ja vaatii kehittämistä. Diabeteksenhoito on vahvistumassa, sillä uusia diabeteksen hoidon erityispätevyyden saamiseen tähtäävien perehtymisiä on käynnistynyt. Avoimeen kardiologin virkaan ei ole saatu tekijää.

Sairaalapalvelut on toteuttanut Kuopion kaupungin CAF -laadunhallintamallia ja osallistui CAF-ulkoiseen arviointiin saaden Verraton CAF-käyttäjä -tunnustuksen pitkäjänteisestä kehittämistyöstään.

Uniapneapotilaiden määrä on lisääntynyt, mikä on näkynyt kasvavana asiakasvirtana ja myös kustannusten kasvuna poliklinikan materiaalikuluissa.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Käyttökatteen osalta ylityspaine oli n. 0,5 M €, joka johtui pääosin osastohoidon henkilöstökulujen ylittymisestä. Tämän taustalla on potilasaineiston vaikeutuminen, mikä on johtanut sijaisten, vierihoidon ja vartijapalveluiden käytön lisääntymiseen. Sairaalan toiminta pysyi muutetussa talousarviossa eikä ylityksiä tullut.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Riskien hallinnasta on annettu yhteinen selvitys kuntoutusjohtajan alaisista yksiköistä kaupungin strategian näkökulmasta. Muuten toimintaa seurataan aiemman käytännön mukaisesti osana normaalia toimintaa.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Avainprosessi: **Sairaalapalvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TOT 2018	TA 2019	TOT 2019
Poliklinikka	Käynnit lääkärillä	6 225	6 750	6 688
	Ensikäyntien osuus lääkärillä käynneistä %	42	41	44
	Käynnit hoitajalla	8 176	8 000	10 149
	Ensikäyntien osuus hoitajalla käynneistä %	33	32	38
	Asiakkaiden lukumäärä (eri sotu)	6 105	6 200	6 814
Osastohoito	Asiakaspaikkojen lukumäärä, omat sairaansijat	194	194	194
	Hoitopäivät, oma osastohoito	67 117	68 000	64 717
	Osastojen kuormitus %	95	96	91
	Hoitojakson pituus, keskiarvo (vrk)	20	12	17
	Hoitopäivät, ostetut lyhytaikais- ja kuntoutus osastohoidon hoitopäivät	3 979	1 800	2 145
	Ostetut hoitojakson pituus, keskiarvo (vrk)	8,0	8,0	7,0
	Ostettu osastohoito, asiakkaiden lkm	526	200	314
	Asiakkaiden lukumäärä (=hoidetut/oma)	3 076	3 200	3 249
Osasto ja poliklinikka	Ostetut asiakaspalvelut ja konsultaatiot	3 400	4 100	4 900
Henkilöstömittarit		TOT 2018	TA 2019	TOT 2019
Poliklinikkapalvelut	Kokonaistyöaika	9,8	10,0	10,5
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	5,4	4,2	25,2
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,0	0,0	0,0
Osastohoito	Kokonaistyöaika	218,2	211,6	228,2
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	19,7	18,6	20,9
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,7	0,0	0,2
Sairaalapalveluiden tukipalvelut	Kokonaistyöaika	20,2	19,0	20,3
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	9,6	9,7	10,3
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,0	0,0	0,0
Sairaalapalvelut	Kokonaistyöaika (htv)	248,2	240,6	259,1
	Sairauspoissaolot kalenteripv/htv	18,4	18,6	20,3
	Tapaturmapoissaolot kalenteripv/htv	0,6	0,0	0,2

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

2.5 Mielensterveys- ja päihdepalvelut

Terveysjohtajan katsaus ajalta 1.1. – 31.12.2019

Toiminta

Lasten- ja nuorten mielensterveyspalvelut, Perheneuvola ja SIHTI

Perheneuvolan, SIHTI Nuorten vastaanoton sekä Lasten ja nuorten mielensterveysyksiköiden vuodelle 2019 asetetut asiakas- sekä käyntilukutavoitteet saavutettiin.

Perheneuvolassa yhteydenottojen määrä pysyi korkeana koko vuoden ajan. Jonossa oli enimmillään noin sata asiakasta ja odotusaika pisimmillään 5kk.

Myös SIHTI Nuorten vastaanotto ruuhkautui useita kertoja vuoden aikana.

Sekä Lasten että nuorten mielensterveysyksiköissä 91 vrk:n hoitotakuu ylittyi useamman kymmenen lapsen ja nuoren kohdalla.

Perheneuvolassa on työskennellyt lisätyöpari ja samoin Lasten mielensterveysyksikössä yksi psykologi ja Nuorten mielensterveysyksikössä psykologi ja sosiaalityöntekijä vuoden 2019 loppuun saakka lisääntyneen asiakasmäärän vuoksi.

Toimintatavoitteisiin pääsyä on vaikeuttanut kasvaneisiin asiakasmääriin nähden riittämättömät työntekijäresurssit. Kasvaneiden asiakasmäärien lisäksi lasten ja nuorten pulmat ovat vaikeutuneet ja kriteerit päästä erikoissairaanhoidon ovat tiukentuneet.

Perheneuvola, SIHTI Nuorten vastaanotto sekä Lasten ja Nuorten mielensterveysyksiköt ovat järjestäneet sisäisesti sekä yhdessä yksityisten palveluntuottajien kanssa vertaisryhmäpalveluja, mm. neuropsykiatrisia ryhmävalmennuksia ja vanhempainryhmiä. Ryhmätoiminnat on järjestetty paikallisesti ja oikea-aikaisesti.

Sekä Lasten että Nuorten mielensterveysyksiköstä on osallistuttu Lastensuojelun systeemisen mallin työhön.

Perheneuvolan sekä Lasten mielensterveysyksikön työntekijöistä kolme on osallistunut kuukausittain käräjäoikeudessa järjestettäviin huoltoriitasovitteluihin asiantuntija-avustajina.

Aikuisten mielensterveys- ja päihdepalvelut

Kuopion psykiatrian keskus on tuottanut psykiatrisen avohoidon palveluja toimintasuunnitelman mukaisesti.

Kaikki aikuispsykiatralle tarkoitetut läheteet ovat vuoden 2019 alusta ohjautuneet psykiatrian läheteet-työryhmälle, joka on arvioinut läheteet ja ohjannut ne oikealle psykiatrian poliklinikalle. 20-30 % saapuneista läheteistä on palautunut lähettävälle taholle konsultaativastauksena. Kuopion psykiatrian keskukselle hyväksytyjä läheteitä on ollut 1 443. Hoitotakuu on toteutunut. Kuopion psykiatrian keskuksen tehostetun avohoidon työryhmä on ollut apuna kiireellisissä hoitotilanteissa. Sillä on ollut toimintaa myös viikonloppuisin.

Terveyskeskuksen vastaanottotoiminnan yhteydessä toimivien psykiatristen sairaanhoitajien määrää lisättiin ja siellä oli kuluva vuoden työskennellyt yhteensä seitsemän Kuopion psykiatrian keskukselta siirtynyttä psykiatrista sairaanhoitajaa. Lisäksi yksi psykiatrisen sairaanhoitaja on ollut mukana poliisin Ankkuri-työryhmässä tarjoten nuorille matalan kynnyksen mielensterveys- ja päihdepalveluja. Psykiatrin konsultaatioita terveyskeskukseen on ollut 1-2 päivää viikossa.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Kuopion psykiatrian keskuksella otettiin käyttöön digihoitopolku ja hoidon vaikuttavuutta seuraava BCB-laaturakisteri. Yksiköstä osallistuttiin uuden psykiatria-talon suunnitteluun ja psykiatrisen avohoidon maakunnalliseen selvitystyöhön.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Lasten- ja nuorten mielenterveyspalvelut, Perheneuvola ja SIHTI

Perheneuvola, SIHTI Nuorten vastaanotto sekä Lasten ja Nuorten mielenterveysyksiköt pysyivät talousarviossa.

Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelut

Oman toiminnan osalta talousarvio toteutui suunnitellusti.

Laitosmuotoisen päihdekuntoutuksen maksusitoumusten myöntämisen periaatteita on vuodelle tarkistettu ja kuntoutusta toteutettiin aiempaa enemmän päihdepalvelusäätiöllä. Päihdepalvelusäätiön katkaisuhuolto-osaston aukiolo kesällä 2019 lisäsi päihdepalvelujen menoja.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä seurataan Sisäisen valvonnan seuranta- ja arvioitilomakkeella. Ohjeita on noudatettu ja riskit arvioitu. Erillinen selvitys sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on tehty.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Avainprosessi: **Mielenterveys- ja päihdepalvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TOT 2018	TA 2019	TOT 2019
Lasten mielenterveyspalvelut	Käyntien lukumäärä	2 361	2 000	2 600
	Asiakkaiden lukumäärä	183	180	216
Perheneuvola	Käyntien lukumäärä	4 172	3 000	5 490
	Asiakkaiden lukumäärä	534	400	587
Nuorten mielenterveyspalvelut	Käyntien lukumäärä	3 690	2 500	4 104
	Asiakkaiden lukumäärä	278	200	320
	Sihti nuorten vastaanottokäynnit	2 193	2 500	2 267
	josta lääkärikäynnit	223	400	269
	josta muut käynnit	1 970	2 100	1 998
	Sihti asiakkaat	383	350	385
Aikuisten mielenterveyspalvelut	Käyntien lukumäärä	40 872	41 000	38 137
	Tukiporras, kuntoutuspäivät	991	1 100	1 024
	Asiakkaiden lukumäärä	2 941	2 600	2 784
	Tukiporras, viikkokuntoutusyksikkö	46	45	41
Henkilöstömittarit		TOT 2018	TA 2019	TOT 2019
Lasten mielenterveyspalvelut (sis. Perheneuvolan)	Kokonaistyöaika	21,3	15,0	24,7
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	8,4	8,1	14,4
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,0	0,0	1,0
Nuorten mielenterveyspalvelut	Kokonaistyöaika	9,6	9,0	8,6
Aikuisten mielenterveyspalvelut	Kokonaistyöaika	49,0	57,0	49,1
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	9,4	9,4	10,3
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,6	0,0	0,2
Mielenterveyspalveluiden tukipalvelut	Kokonaistyöaika	1,9	3,0	2,0
Mielenterveys- ja päihdepalvelut	Kokonaistyöaika (htv)	81,9	84,0	84,4
	Sairauspoissaolot kalenteripv/htv	11,3	16,0	13,9
	Tapaturmapoissaolot kalenteripv/htv	0,4	0,0	0,4

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

2.6 Erikoissairaanhoido

Vs. terveystohtaja Pertti Lipposen katsaus ajalta 1.1. – 31.12.2019

Toiminta

Kuopio hankkii erikoissairaanhoidon palvelut pääasiassa Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriltä (PSSHP). Potilaat ohjautuvat erikoissairaanhoidon lääkärin läheteellä eri yksiköistä. Erikoissairaanhoido tekee kiireellisyys- ja hoidon tarpeen arvioinnin läheteen perusteella. Terveystohtolain mukaan hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmen viikon kuluessa siitä, kun lähete on saapunut erikoissairaanhoidon, tarvittavat tutkimukset tulee aloittaa kolmen kuukauden sisällä ja varsinaiseen hoitoon on päästävä kuudessa kuukaudessa. Kiireellinen sairaanhoido annetaan ilman lähetettä.

KYS:n kuntakortin mukaan (10.2.2020) tammi-joulukuussa 2019 kuopiolaisten läheteet KYS:iin vähenivät 1,0 %, päivystysläheteet 0,4 %. Poliklinikkakäynnit vähentyivät 2,7 % ja hoitopäivät 1,4 %. Läheteiden kokonaismäärän perusteella arvioituna Kuopion kaupungin oman toiminnan osuus on n. 51 % KYS:n käytöstä. Hoitopalvelujen laskutus on kuntakortin mukaan ollut noin 1 % yli talousarvion. Jatkohoitopaikkaa odottavien laskutus 0,276 M€ vähentyi 41,8 % (0,198 M€) verrattuna vuoteen 2018.

Kuopion erikoissairaanhoidon ikävakioidut kustannukset olivat suurten kaupunkien vuoden 2018 vertailussa toiseksi suurimmat (1.371 €/asukas), 4,8 % mediaania suuremmat. Perusterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset (1.116 €/asukas) olivat vertailukuntien neljänneksi suurimmat (1.101 €/asukas), 0,6 % mediaania suuremmat.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Erikoissairaanhoidon ostopalveluihin käytettiin kaikkiaan 176,6 M€, 4,7 % edellisvuotta enemmän. Lisäykseen ei ole otettu huomioon ed.vuosien sairaanhoitopiirin alijäämiä. PSSHP:n erikoissairaanhoidon kokonaiskustannukset vuonna 2019 olivat 173,7 M€, mikä sisältää hoitopalvelutuotannon lisäksi ensihoidon järjestämisen (5,3 M€), Kuopion psykiatrian keskuksen palvelut (4,3 M€) ja hammaslääketieteen opetusklinikan (0,6 M€). Lisäystä ed.vuoteen oli 7,1 M€ (+4,3 %).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Omassa toiminnassa ei ole ollut tunnistettuja riskejä. Muiden toimijoiden erikoissairaanhoidon käyttö ei ole ollut kaupungin hallinnassa.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Avainprosessi: Erikoissairaanhoito / PSSHP

Tuote tai palvelu	TP 2018	TA 2019 + TAMU	TOT 2019	Muutos € tp 18/19	Muutos % tp 18/19
Poliklinikkakäynnit	301 965		293 813	-8 152	-2,7
Hoitojaksot	19 927		20 073	146	0,7
Hoitopäivät	89 448		88 210	-1 238	-1,4
Leikkaukset	9 245		9 369	124	1,3
Lähetteet	48 464		48 002	-462	-1,0
-terveyskeskuksesta	26 161		24 947	-1 214	-4,6
-KYSin omasta yksiköstä	9 530		9 711	181	1,9
-päivystyslähetteet	9 019		8 985	-34	-0,4
-yksityissektorilta	8 447		9 011	564	6,7
-työterveyshuollosta	2 907		2 711	-196	-6,7
Siirtoviivepäivät	782		494	-288	-36,8
Laskutetut siirtoviivepäivät / €	474 398		283 592	-190 806	-40,2
PSSHP:n laskutus					
Hoitopalvelut / 1000 €	162 196	166 545	168 596	6 400	3,9
KPK / 1000 €	4 418	4 311	4 311	-107	-2,4
Euroa/asukas	1 404	1 440	1 448	44	3,2
Kustannukset / 1 000 €					
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri	166 614	172 633	173 716	7 102	4,3
Muut sairaalat	1 733	2 217	2 887	1 154	66,6
Muu esh *)	385	7 610	7 644	7 259	1 885,5
Yhteensä / 1 000 €	168 732	182 460	184 247	15 515	9,2
Toimintatuotot yhteensä / 1 000 €	801	466	574	-227	-28,3

*) Shp:n ed.vuosien alijäämä

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

2.7 Sisäisen valvonnan toteutuminen

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Hoitotakuu ja palveluihin pääsyajan seuranta toimii. Hoitotakuun ja palveluun pääsyn toteutumisesta informoitiin kuntalaisia kolme kertaa vuodessa, 30.4, 31.8 ja 31.12. Hoitoon pääsyä seurattiin ja SoTeDW tietovarantoa hyödynnetään kuukausittain ja tilastoja on hyödynnetty johtamisessa. Hoitoon pääsy oli nuorten mielenterveyspalveluissa hoitotakuun aikana ylittynyt muutamassa tapauksessa. Hoitoon pääsyn viivettä on ajoittain ollut myös puhe- ja toimintaterapiassa. Hoitoon pääsyä hoitotakuu ajalla turvattiin lisätyöllä, ostopalveluilla, mutta aina palvelua ei ollut ostettavissa, kuten puheterapiassa.

Asiakas- ja potilasturvallisuudessa toimittiin suunnitelman mukaisesti. Lautakunnalle on asiakas- ja potilasturvallisuudesta raportoitu kaksi kertaa. HaiPron/WPron (potilas-/työntekijäturvallisuutta vaarantavien raportointityökalu) käyttö edistyi. Palautteet käsiteltiin henkilöstön kanssa ja tarvittaessa muutettiin raportoinnin toimintatapaa.

Sairauspoissaolojen väheneminen ei toteutunut. Poissaolojen seuranta tehtiin, mutta poissaolojen seurantaan toivotaan seurantamenetelmää. Korvaavan työn käyttö oli vielä vähäistä, mutta joitakin onnistumisia oli.

Valtuustoaloitteet käsiteltiin lautakunnassa viivytyksettä. Viranhaltijapäätökset käsiteltiin lautakunnan kokouksissa kuukausittain.

Tavoitteiden toteutuminen ja tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus, varojen valvonta

Toimintaa arvioitiin vähintään kuukausitasolla ja toiminnan muutoksista raportoitiin. Talousarvion toteutumisesta, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta/poikkeamista raportoitiin osavuosi- ja toimintakertomuksessa. Toiminnallisia muutoksia tehtiin tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tilastoinnin merkitystä on korostettu ja oikeellisuutta seurattiin. SoTeDW on käytössä, vaikka kaikkea tarvittavaa tietoa ei ole saatavilla AvoHilmosta tai SoTeDW:stä. THL:lle menevissä tiedoissa edelleen puutteita, virheen jäljitettävyyttä vaikeaa. Ulkopaikkakuntalaisten maksusitoumuksia puuttuu, jolta osin palveluiden tuottamisen periaatteet eivät ole selkeät.

Potilasturvallisuusilmoitusten käsittelyssä on yksikkökohtaisia eroja. Tutkijatyöryhmä toimii vakavien vaaratapauksien tutkinnassa. HaiPro/WPro ilmoitukset käsitellään ja aikuisten mielenterveyspalveluissa lisäksi Granite-riskiarviointijärjestelmällä kuukausittain arvioidaan työturvallisuusriskejä.

Terveydenhoidon palveluissa työn tuottavuuden ja vaikuttavuuden arviointi jatkui vuoden 2019 aikana LEAN:ia apuna käyttäen. Sähköinen ajanvaraus, iltavastaanotot ja puhelinpalvelun takaisinsoitto toteutuivat sekä perhe- ja työelämän yhteensovittaminen edistyi.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin (PSSH) ja muiden erikoissairaanhoidon ostojen kustannuksissa oli 6.2.2020 kuntaraportin mukaan ollut nousua 3,9 % (6.400.000 €) vuoden 2018 kustannuksiin. Siirtoviivemaksut ovat vähentyneet vuosi vuodelta ja vielä vuoden 2019 aikana 41,8 % (198.000€).

Hankkeiden hallinnointiin, määräraha- ja talousarvion seurantaan kiinnitettiin huomiota.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinta sisältyy sisäiseen valvonnan suunnitelmaan, jonka perusturva- ja terveyslautakunta on hyväksynyt. Riskeinä on myös henkilöstöresurssien pysyvyys, saatavuus ja suhde palvelutarpeeseen. Henkilöstön tehtävien täytön ja määräaikaistuuksien osalta toimittiin hallituksen ohjeiden mukaisesti.

Riskeinä on myös palvelutarpeen ennakointi. Hankintoihin liittyviä riskejä huomioitiin sopimuksissa ja ostopalvelujen seurannan avulla, reklamaatiot etenivät kilpailutetuissa hankinnoissa Sansia Oy:n kautta.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Tilikauden aikana ei todettu hankinnoissa, omaisuuden luovutuksessa tai käyttöarvossa menetyksiä, merkittäviä arvon alennuksia tai jouduttu korvausvastuuseen tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen. ICT-laitteiden ja puhelinten inventaarion virheiden korjaukset aiheuttivat ennakointia lisätyötä.

Sopimustoiminta

Ostopalvelut ovat lähinnä asiantuntijapalveluiden ostoja. Palvelun tuottamista on seurattu ja reklamointi tapahtuu joko suoraan palvelun toimittajalla tai kilpailutetuissa palveluissa Sansia Oy:n kautta. Sairaalan hoitajakutsu- ja henkilöturvajärjestelmän käyttöönotto ja tuotantokäyttö vihdoin onnistuivat ja toimivat monien hankaluuksien jälkeen.

Vastuuta hankinnoissa on siirtynyt enemmän yksikköön päin Sansia Oy:ltä. Yksikön hankintaosaamista on vahvistettu ja sopimuksia seurattiin. Hankintapäätökset on kirjattu D360 – ohjelman sopimusrekisteriin, josta ne voidaan tarkistaa. Kaupungin yhteisiä sopimuksia eivät kaikki esimiehet saaneet nähtäväkseen.

Oman toiminnan ja ostopalvelun suhdetta haluttiin vahvistaa omana palveluna annettavien palveluiden suuntaan. Kaikkia palveluja ei ostopalvelunakaan ollut saatavilla, mikä aiheuttaa asiakkaalle hoitotakuuajan ylittymistä, kuten puheterapiapalveluissa. Lisäksi oli tilanteita, joissa asiakkaan saama palvelu ei ollut sopimuksen mukaista ja laadukasta, jolloin tarvittiin arviointipalaveria tuottajien kanssa.

Psykiatrisen laitoshoidon ostopalveluissa kotikuntalain (201/1994) ja sosiaalihuoltolain (710/1982, 1377/2010 ja 1378/2010) mukainen laskutus toisilta kaupungeilta/kunnilta toteutui.

Oma arvio riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan nykytilasta ja kehittämistarpeista

Palvelualueiden päävastuulliset tilivelvolliset henkilöt toteuttivat sisäistä valvontaa lautakunnan päätöksen mukaisesti osana toiminnan ja talouden raportointia. Sisäinen valvonnan raportoinnissa on enemmän kirjattu huomioita riskeistä ja poikkeamia. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportointitaso kuitenkin vaihteli eri yksiköissä.

Hoitoon ja palveluun pääsyä, taloutta ja tavoitteiden toteutumista seurattiin ja poikkeamat kirjattiin. THL:lle menevien tilastojen luotettavuutta epäillään, koska oma seuranta ja tilastot eivät näytä samaa. Kuntaliiton palvelukohtaisia tuottavuustietoja hyödynnetään. <http://www.kuntaliitto.fi/tuottavuusvertailu>. Päällikkö- ja esimiesten vaihdoksissa sisäisen valvonnan vastuuta tulee vahvistaa osana johtamistehtävään perehdyttämistä.

Vastaanoton ja terveydenhuollon tiimitoiminta on vakiintunut. Terveystieteiden palveluissa työn tuottavuuden ja vaikuttavuuden arviointi LEAN:ia apuna käyttäen auttoi palvelujen kehittämistä asiakaslähtöisesti, kuten sähköinen ajanvaraus, iltavastaanotot ja puhelintalouden takaisinsoitto toteutuivat.

Perusturvan ja terveydenhuollon
palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Perehdytysuunnitelma tai -ohjeistuksia on päivitetty. Perehdyttämiseen panostettiin ja se näkyi tyytyväisyyden lisääntymisenä mm. opiskelijoiden palautteissa. Työntekijöiden vaihtuvuus lisäsi perehdyttämistyötä. Kehityskeskustelujen tavoite oli 100 %, osassa yksiköitä se toteutuu hyvin. Kehityskeskusteluissa on hyödynnetty KuntaHR-ohjelmaa.

Kirjaamisen auditointi on vakiintunut terveydenhuollon ja sairaalapalvelujen alueella. Pegasostietojen kirjaimiskäytäntöjä edelleen kehitettiin ja puutteita korjattiin. SoTeDW mittareita on läpikäyty ja kehittämistyö jatkuu. SoTeDW käyttö koettiin osin hankalaksi mm. sen hitauden takia. Sisällölliset puutteet on huomattu ja kehitettävää on sielläkin.

Palveluketjun toimivuus erikoissairaanhoidossa - terveydenhuollon palvelualue (terveyskeskussairaala)– perusturvan palvelualue (vanhuspalvelut) on ollut haasteellinen. Erikoissairanhoidossa jatkohoitoa odottavien määrä on vähentynyt, mutta terveyskeskussairaalassa potilaat odottavat jatkopaikkaa eritasoisin asumisen paikkoihin ja viivettä jatkopaikan saannissa on ollut, myös laitospaikkojen tarve on tarjontaa suurempi. Kaikille ei tarjottu jatkopaikka ole ollut mieluinen tai sopivaa paikkaa ei ole tarjolla. Uutta vapautuvaa paikkaa odotetaan sairaalassa ja maksukaton täytyminen vähentää sairaalan tuloja.

Tietoturvan ja – suojan sekä kyberturvallisuuden osaamista on vahvistettu Navisec tietoturvatestien kautta ja on huomioitu myös uusien työntekijöiden perehdytyksessä. Osaamista vahvistetaan, jos havaitaan osaamisen puutteita. Asiakirjahallinta ohjelman D360 käyttö on lisääntynyt ja mm. muistioita tallennetaan sinne, mikä täyttää tietosuojalain 678/2016 vaatimukset.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

3 ISÄNTÄKUNTAPALVELUT

Vs. terveystoimintajohtaja Pertti Lipposen katsaus ajalta 1.1. – 31.12.2019

Toiminta

Kuopion kaupungin terveydenhuolto on vuodesta 2009 lähtien järjestänyt Tuusniemen kunnan perus-terveydenhuollon yhteistyösopimuksen mukaisesti. Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Kuopion kaupunki on huolehtinut Tuusniemen kunnan väestön tarvitsemien lakisääteisten terveydenhuollon piiriin kuuluvien palvelujen sekä yhteisesti sovittavien muiden palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta. Isäntäkuntasopimus on voimassa 31.12.2020 asti.

Lääkärin vastaanoton-, kuntoutuksen-, terveydenhoidon-, suun terveydenhuollon- ja sairaalan palvelut toteutettiin toimintasuunnitelman mukaisesti. Lääkäri työvoiman saanti Tuusniemen terveysasemalle oli ajoittain ollut hankalaa ja vaikuttanut heikentävästi tarjottavien palvelujen määrään. Vajetta paikattiin ostopalvelutyövoimalla ja muiden terveysasemien lääkäri työvoiman avulla. Erikoissairaanhoidon käyttö on ollut edellisen vuoden tasolla.

Tuusniemen suun terveydenhuollon perushoito ja virka-aikainen päivystys toteutuivat suunnitelman mukaisesti, erikoishammaslääkäritasoisessa hoidossa tukeudutaan Kuopiossa järjestettäviin palveluihin. Hammashoitolassa oli vajaan 1,5 hammaslääkäri-hoitajatyöparia. Käytössä olevat tilat ovat käyneet ahtaiksi ja uudet tilat tekeillä.

Tuusniemen vuodeosastolla hoidettavien kuopiolaisten määrä on vähentynyt Juankosken osaston myötä. Tuusniemen osaston paikoista keskimäärin 4,0 sairaansijaa on ollut jatkuvassa kuopiolaisten käytössä. Vuodeosaston täyttöaste oli keskimäärin 75,7% ja keskimääräinen hoitoaika 11,0 vrk. Hoitajaksoilta palattiin pääasiassa entiseen asumismuotoon (82,7%).

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Merkittäviä poikkeamia ei ole todettu, mutta vastaanottopalvelujen turvaamiseksi on jouduttu käyttämään ostopalvelutyövoimaa ennakoitua enemmän.

Toiminta järjestettiin suunnitellun toiminta- ja taloussuunnitelman mukaisesti. Menot toteutuivat 99,6 % talousarviosta. Palvelujen ostot toteutuivat 57.618 € (106 %) talousarviota suurempana sekä aineet ja tarvikkeet alittuivat 16.233 € (94,8 %). Henkilöstökustannukset alittuivat 56.037 € (97,3 %) talousarviosta. Toteutuneet kustannukset on tasattu Tuusniemen ja Kuopion välillä tilinpäätöksen yhteydessä. Perusterveydenhuollon maksuosuutta vuodelta 2019 Tuusniemen kunta palautti Kuopiolle 831 € €.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kuopio toimii isäntäkuntana Tuusniemelle ja on seurannut omalta osaltaan toimintaa ja taloutta saatavien tilastoraporttien kautta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä on seurattu Sisäisen valvonnan seuranta- ja arviointilomakkeella vuosittain. Ohjeita on noudatettu ja riskit arvioitu.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Tavoitteet, mittarit ja tavoitetaso:

Suunnittelukauden tavoite 2018–2019	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Seuranta 31.12.
Terveydenhuollon palvelujen ja seudullisen yhteistyön kehittäminen	Isäntäkuntasopimuksen mukainen toiminnan seuranta ja kehitystyö	Isäntäkuntasopimuksen mukaisesti	Tuleva sote-uudistus / PoSoTe työryhmien työskentelyyn on osallistuttu.
Laadukkaiden terveystaloudellisesti ja kustannustehokkaasti	Palvelujen kustannukset / asukas	Hintataso ei yli valtakunnan keskimääräisen hintatason	Tuusniemen kustannukset 1.346 €/asukas. Valtakunnallista keskiarvoa ei vielä saatavilla.
Henkilöstön ammattitaidon ylläpito	Koulutuspäivät / työntekijä	Ammattitaitoinen ja pätevä henkilöstö	Terveydenhuollon ammattihenkilöiden lainmukainen täydennyskoulutusvelvoite on toteutunut.

Avainprosessi: **Tuusniemen perusterveydenhuolto**

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	TOT 2018	TA 2019	TOT 2019
Vastaanottopalvelut	Lääkärin vastaanottokäynnit	4 101	5 000	3 173
	Hoitajan vastaanottokäynnit	7 432	5 400	4 427
	Vastaanoton käynnit yhteensä	11 533	10 400	7 600
	Vastaanoton asiakkaat	2 184	2 000	1 623
Terveydenhoitopalvelut	Terveydenhoidon käynnit	1 340	1 200	1 131
	Terveydenhoidon asiakkaat	582	600	630
Suun terveydenhuollon palvelut	Suun terveydenhuollon käynnit	2 189	2 500	2 050
	Suun terveydenhuollon asiakkaat	927	1 200	829
Kuntoutuspalvelut	Kuntoutuksen käynnit	2 971	2 500	2 862
	Kuntoutuksen asiakkaat	859	500	808
Vuodeosaston palvelut	Asiakkaiden lkm, omat sairaansijat	24	24	24
	Hoitopäivät	7 232	7 500	6 294
	Osastojen kuormitus %	83	86	73
	Hoitajakson pituus, keskiarvo (vrk)	13	13	11
	Asiakkaiden lukumäärä (=hoidetut)	621	422	582
Henkilöstömittarit		TOT 2018	TA 2019	TOT 2019
Avohoidon palvelut	Kokonaistyöaika	15,6	16,0	13,4
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	23,3	18,7	19,8
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,0	0,0	0,0
Suun terveydenhuollon palvelut	Kokonaistyöaika	2,7	3,0	2,7
Vuodeosaston palvelut	Kokonaistyöaika	26,2	25,5	26,6
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	20,9	21,8	24,8
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,5	0,0	2,8
Tuusniemen perusterveydenhuolto	Kokonaistyöaika	44,5	44,5	42,7
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	21,2	20,0	22,9
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,3	0,0	1,7

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

4 HENKILÖSTÖ

4.1 Perusturvan palvelualue

Perusturvan palvelualueella henkilötyövuosien kokonaiskertymä oli 1532,5 henkilötyövuotta. Palvelualueella henkilötyövuosimäärä kasvoi edellisvuoteen verrattuna 35,6 henkilötyövuodella.

Avainprosessitasoiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna olivat:

Yksikkö	2016 htv	2017 htv *	2018 htv	2019 htv	muutos 2018/2019 htv
Vanhus- ja vammaispalvelut	1 029,8	1 171,9	1 242,9	1 267,2	24,3
-Vanhusten palveluohjaus	19,1	28,7	30,0	34,3	4,3
-Vanhusten hoivapalvelut	913,6	1 045,6	1 118,1	1 150,5	32,4
-Vammaispalvelut- ja kehitysvammahuolto	97,0	97,5	94,7	82,3	-12,4
Lapsiperhepalvelut	177,4	184,0	188,5	201,8	13,3
Aikuissosiaalityön palvelut	108,8	48,0	53,8	52,9	-0,9
Perusturvan tukipalvelut	4,8	12,5	11,7	10,6	-1,1
Yhteensä	1 320,8	1 416,4	1 496,9	1 532,5	35,6

Henkilötyövuodet on poimittu Visma –raportoinnilla.

* Juankosken kuntaliitos

Perusturvan ja terveydenhuollon johdon tukipalvelut

Henkilötyövuosien kokonaiskertymä oli 44,5 henkilötyövuotta. Henkilötyövuodet vähenivät -2,1 henkilötyövuotta.

Yksikkö	2016 htv	2017 htv *	2018 htv	2019 htv	muutos 2018/2019 htv
Perusturvan ja terveydenhuollon johdon tukipalvelut	51,9	47,7	46,6	44,5	-2,1
Yhteensä	51,9	47,7	46,6	44,5	-2,1

*) Juankosken kuntaliitos

Henkilöstön sairauspoissaolot

SAIRAUSPOISSAOLOT	Kal.pv./htv 2016	Kal.pv./htv 2017	Kal.pv./htv 2018	Kal.pv./htv 2019	Muutos 2018/2019	Muutos %
Vanhus- ja vammaispalvelut	23,7	23,5	24,9	24,8	-0,1	-0,4 %
Lapsiperhepalvelut	15,1	13,5	14,4	16,2	1,8	12,5 %
Aikuissosiaalityön palvelut	17,7	14,3	13,6	20,6	7,0	51,5 %
Perusturvan tukipalvelut	1,8	7,4	2,4	3,1	0,7	29,2 %
Peten johdon tukipalvelut	11,9	13,6	18,2	15,6	-2,6	-14,3 %
Perusturvan palvelualue	21,6	21,5	22,7	23,1	0,4	1,8 %
Yhdinkaupunki	16,9	17,0	17,5	17,1	-0,4	-2,3 %

Henkilötyövuodet, sairauspoissaolot ja tapaturmapoissaolot on poimittu Visma-raportoinnista.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

4.2 Terveydenhuollon palvelualue

Terveydenhuollon palvelualueella henkilötövuosien kokonaiskertymä oli 887,3 henkilötövuotta. Palvelualueella henkilötövuosimäärä kasvoi edellisvuoteen verrattuna 21,4 henkilötövuodella.

Avainprosesseittain muutokset kertymässä edelliseen vuoteen verrattuna olivat:

Yksikkö	2016 htv	2017 htv *	2018 htv	2019 htv	muutos 2018/2019 htv
Avohoidon palvelut	497,9	529	533,8	541,8	8
Sairaalapalvelut	231,8	254,2	248,2	259,1	10,9
Mielenterveys- ja päihdepalvelut	65,5	79,1	81,9	84,4	2,5
Terveydenhuollon tukipalvelut	2,0	2,6	2,0	2,0	0
Yhteensä	797,2	864,9	865,9	887,3	21,4

Henkilötövuodet on poimittu Visma –raportoinnilla

* Juankosken kuntaliitos

Henkilöstön sairauspoissaolot

SAIRAUSPOISSAOLOT	Kal.pv/HTV 2016	Kal.pv/HTV 2017	Kal.pv/HTV 2018	Kal.pv/HTV 2019	Muutos 2018/2019	Muutos %
Avohoidon palvelut	18,5	17,3	18,7	18,6	-0,1	-0,5 %
Sairaalapalvelut	17,4	19,8	18,4	20,3	1,9	9,6 %
Mielenterveys- ja päihdepalvelut	26,6	18,8	11,3	13,9	2,6	23,0 %
Terveydenhuollon palvelualue	18,9	18,1	17,8	18,6	0,8	4,5 %
Ydinkaupunki	16,9	17,0	17,5	17,1	-0,4	-2,3 %

Henkilötövuodet, sairauspoissaolot ja tapaturmapoissaolot on poimittu Visma-raportoinnista.

Työterveyshuolto

Työterveyshuollon palvelut järjesti Kallaveden Työterveys. Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueiden työterveyshuollon kustannukset olivat 1.381.567 € ja Kelan korvaus 690.190 € eli n. 50 % kustannuksista. Työterveyshuollon kustannukset vähenivät 5,1 % (75.008 €) edellisvuodesta.

Työsuojelutoimikunnat

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueilla toimivat työsuojelutoimikunnat. Työnantajan ja työntekijöiden välisessä työsuojelun yhteistoiminnassa käsitellään työn ja työpaikan olosuhteet huomioon ottaen mm. työntekijä turvallisuuden ja terveyden välittömästi vaikuttavat asiat ja niitä koskevat muutokset (työkykyä ylläpitävä toiminta, työssä jatkamista tukevat toimenpiteet sekä muut työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden vaikuttavat kehittämistavoitteet ja – ohjelmat) sekä työhön, työympäristöön, työyhteisön tiloihin, työn turvallisuutta ja terveellisyyteen liittyvät tilasto- ja muut seurantatiedot. Terveydenhuollon ja perusturvan työsuojelutoimikunnat ovat kokoontunut kumpikin neljää kertaa vuoden 2019 aikana.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

4.3 Henkilöstön täydennyskoulutus

Perusturvan ja terveydenhuollon henkilöstön täydennyskoulutuksen osallistuminen ammattiryhmittäin vuonna 2019 ja täydennyskoulutuspäivien määrät vuosina 2018 ja 2019

Ammattiryhmä	lukumäärä (n) *	Koulutus-päivät 2018	Koulutus-päivät 2019	Koulutukseen osallistuneet 2019
Lääkärit ja hammaslääkärit	181	837	847	173
Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulu- tai opistoasteen tutkinnon suorittaneet	849	2 710	2521	744
Sosiaalityöntekijät	114	491	682	119
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon tai kouluasteen tutkinnon suorittaneet	1 483	1 651	1802	711
Yliopistokoulutettu muu henkilöstö	61	281	286	53
Muu henkilöstö (mm. tuki-, toimisto- ja tietopalveluhenkilöstö)	130	176	226	89
YHTEENSÄ	2 818	6 146	6364	1 889

* Henkilöstömäärät 31.12.2019 tilanteen mukaisesti

Perusturvan ja terveydenhuollon henkilöstön koulutukseen osallistuneiden täydennyskoulutuspäivien keskimääräinen lukumäärä ammattiryhmittäin vuosina 2019 - 2016

Ammattiryhmä	2016	2017	2018	2019
Lääkärit ja hammaslääkärit	3,7	4,8	4,6	4,9
Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulu- tai opistoasteen tutkinnon suorittaneet	4,5	3,9	3,6	3,4
Sosiaalityöntekijät	3,0	4,3	4,6	5,7
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon tai kouluasteen tutkinnon suorittaneet	3,2	2,4	2,2	2,5
Yliopistokoulutettu muu henkilöstö	5,4	6,5	5,5	5,4
Muu henkilöstö (mm. tuki-, toimisto- ja tietopalveluhenkilöstö)	3,0	2,4	2,1	2,5

Perusturvan ja terveydenhuollon henkilöstökoulutuksen määrärahojen (€) käyttö vuosina 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Palvelualueiden (PeTe) koulutusmäärärahojen käyttö	333 904	341 239	455 930	423 689
Kaupungin keskitetty henkilöstökoulutus	29 541	20 306	38 519	*)
PeTe:n yhteinen koulutus (mm. turvallisuuskoulutukset)	16 357	804	0	114
YHTEENSÄ	379 802	362 349	494 449	423 803

*) Työnantajapalvelusta ei ole keskitetyn henkilöstökoulutuksen summaa/palvelualue saatavissa

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

5 TIETOHALLINON KEHITTÄMINEN

Terveydenhuollon Pegasos –järjestelmään toteutettiin 9.2.10 versiopäivitys 10.1.2019, joka sisälsi mm. lähete-palautte arkistointi ja ostopalveluvaltuutus -toiminnallisuudet, ulkopuolisen järjestelmän välittämän palvelutahtumatiedon vastaanottaminen sekä Kantaan arkistoituvien Pegasos-asiakirjakirjojen liittäminen ko. Palvelutapahtumaan. Lisäksi toteutuivat versiopäivitykset 9.2.11 22.5.2019 ja 9.2.12 päivitys 12.12.2019. Versiopäivityksissä toteutettiin ohjelmakehitykseen liittyviä korjauksia/muutoksia sekä käyttölisenssipäivitykset.

Pegasos palvelinuudistukseen liittyvä palvelimen vaihto toteutettiin 4.5.2019 - 5.5.2019. Maaliskuun alussa otettiin käyttöön vaiheistusasetuksen 1257/2015 mukainen ulkoisten läheteiden ja konsultaatioiden sekä palautteiden Kanta-arkistointi. Valinnanvapauskokeilu päättyi 1.8.2019, jolloin palveluntuottajat lopettivat AluePegasos -järjestelmän käytön ja asiakkaat siirtyivät oman alueen mukaisiin vastaanottotiimeihin.

Tietohallinnon henkilöstö osallistui Siilinjärven AluePegasos -järjestelmän käyttöönoton suunnitteluun ja koulutuksiin 2019 keväällä ja syksyllä. Potilastietojärjestelmän osastohoidon mobiilitoiminnallisuuden käyttö laajennettiin kaikille sairaalapalveluiden osastoille huhtikuussa. Vanhusten hoivapalveluissa ja – palveluohjauksessa toteutettiin ARVI (= kotihoidon arviointijakso) toiminnan käynnistyminen ja käyttöönotto AluePegasoksessa. Vanhusten asumispalvelujen uusissa asumispalveluyksiköissä toteutettiin AluePegasos käyttöönottoja. Marraskuussa otettiin käyttöön Alue-Pegasoksesta äitiysnäytteiden pyyntöjen ja vastausten sähköisen siirtyminen Veripalveluun. Nealink järjestelmän käyttö laajentui mobiilisovelluksen käyttöön haavakuvien tallennuksessa.

Suun terveydenhuollon WinHIT-järjestelmään toteutettiin kolme päivitystä, joissa tuli parannuksia mm. sovelluksen käyttöön liittyviin lokitietojen käsittelyyn sekä muita järjestelmän toiminnallisuuksiin liittyviä pienempiä korjauksia. Lisäksi toteutettiin WinHIT – Alue-Pegasos 2. vaiheen integraatio, joka yhdistää potilastiedot yhdeksi palvelutapahtumaksi Kanta-palvelussa, silloin kun saman tapahtuman tietoja käsitellään kahdella eri potilastietojärjestelmällä.

Tietohallinnon henkilöstö osallistui UNA-lomakesovelluksen käyttöönoton suunnittelutyöhön sekä UNA Kaari-hankkeessa tehtävään asiakas- ja potilastietojärjestelmän toiminnallisuuksien määrittelyjen kommentointiin. Merkittävin UNA-hankkeen osuus vuonna 2019 on ollut osallistuminen ns. UNA-ytimen/integraatioalustan toiminnalliseen pilottiin yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa.

Terveydenhuollon vanhojen potilastietojen arkistointia suun terveydenhuollon vanhasta Effica-järjestelmästä suunnittelua toteutettiin alkuvuonna 2019 osana päättynyttä maakuntasuunnittelua ja loppuvuoden aikana Kuopion kaupungin ja IsteKin välisenä yhteistyöprojektina. Varsinainen toteutus tapahtuu vuoden 2020 aikana.

Terveydenhuollon palvelualueella jatkettiin Effector lääkintälaitteidenhallinta komponentin käyttöönottoa.

Vanhusten hoivapalveluissa ja kotihoidossa jatkettiin turvapalveluissa käytettävän turvateknologian käytön lisäämistä ja hyödyntämistä. Kotihoidossa laajennettiin sähköisen ovenavausjärjestelmän käyttöä, niiden asiakkaiden osalta, joiden avain on kotihoidon hallussa. Videoyhteyden avulla tehtävien videohoivakäyntien määrää lisättiin kotihoidossa sekä käyttöä laajennettiin vammaispalveluihin. Hoivapalveluissa toteutettiin LivingLab toimintaa ja testattiin yritysten erilaisia hoivaan liittyviä laitteita. Puijonlaakson ja Harjulan hoitajakutsujärjestelmien uusimisen jälkeen aloitettiin Leväsen- ja Riistaveden palvelukeskusten hoitajakutsujärjestelmien valmistelu. Rai-arviointijärjestelmän yhteishankinnan valmistelua toteutettiin yhteistyössä Ylä-Savon ja Varkauden kanssa, myös lääkerobotti hankinnan valmistelu aloitettiin vuoden 2019 vuoden aikana.

Sosiaali- ja terveystieteiden tilannekeskuksen (sote-tike) toiminnassa jatketaan ennakoimattomien palvelu-/avuntarvetilanteiden palveluun ohjautumisen kehittämistä sekä niihin liittyvää tiedonhallintaa.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Sosiaalihuollossa käynnistyi maakuntavalmistelun yhteydessä, maakunnan laajuisena, Pohjois-Savon sosiaalihuollon Kanta-palvelujen käyttöönotto – PoSKanta –projekti. Projektin tarkoituksena oli käynnistää maakunnan sosiaalihuollon organisaatioiden liittyminen sosiaalihuollon Kanta-palveluihin ja asiakastietojen arkistointi sähköiseen sosiaalihuollon asiakastiedon arkistoon. Kuopion kaupunki liittyi sosiaalihuollon Kanta-arkistoon 11.11.2019 ensimmäisen vaiheen eli vanhojen tietojen arkistoinnin osalta.

THL:n rahoittaman ja sosiaalialan osaamiskeskusten koordinoiman Kansa-koulu –hankkeen toimeenpano jatkui vuoden 2019 loppuun saakka. Hanke on sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain toimeenpanohanke ja tukee määrämuotoisen kirjaamisen sekä toiminta- ja tietomäärittysten käyttöönottoa liittyen sosiaalihuollon sähköisen arkiston Kanta -käyttöönottoon. Em. lisäksi Kuopiosta osallistuttiin THL:n sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen määrittelytyöhön.

Merkittävänä kaupunkitasoisena uudistuksena vuonna 2019 otettiin käyttöön Microsoft Office 365 ohjelmistokokonaisuus sekä jatkettiin Windows 10 käyttöjärjestelmäuudistuksen loppuunsaattamista työasemapäivityksineen.

Tietohallinnon henkilöstö osallistui edelleen Pohjois-Savon kuntaorganisaatioiden ja kuntayhtymien, Joroisen kunnan, PSSHP:n, Pohjois-Savon liiton sekä Istecki Oy:n väliseen yhteistyöhön maakunta- ja soteuudistusta valmisteltaessa. Kansallisen tason maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelu päättyi 8.3.2019. Pohjois-Savon valmistelu jatkui käynnissä olevien projektien hallitulla alasajolla 30.6.2019 saakka.

Alueellisen kehittämisen lisäksi osallistuttiin yhteistyöalue (Kys ERVA) tasoiseen sekä kansalliseen ICT palveluiden kehittämiseen.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

6 TULOSLASKELMAT

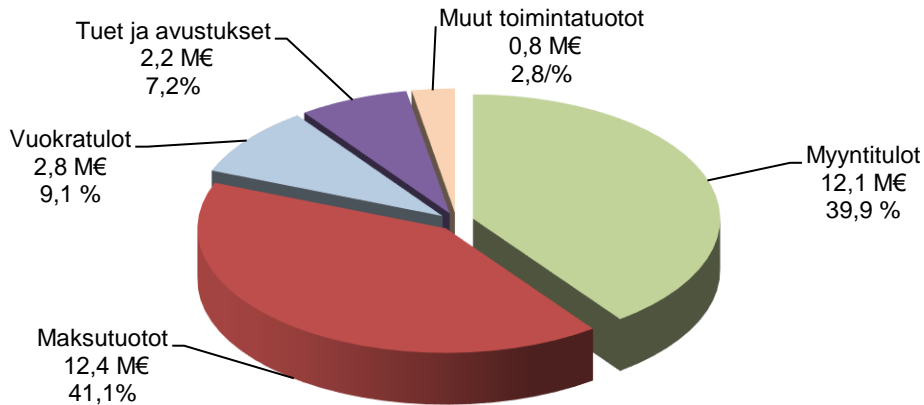
TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU								
TAMMI-JOULUKUU 2019								
Vega 11.2.2020								
	TP 2018	ALKUPER. TA 2019	MUUTETTU TA 2019	TP 2019	YLITYS / ALITUS	TOT %	MUUTOS € 18/19	MUUTOS % 18/19
PERUSTURVAN PALVELUALUE YHTEENSÄ								
Toimintatulot	29 063 242	28 174 332	30 398 858	30 327 605	-71 253	99,8	1 264 363	4,4
Myyntitulot	11 544 663	9 671 171	11 673 201	12 108 012	434 811	103,7	563 349	4,9
Maksutuotot	12 273 741	12 995 383	12 566 930	12 449 613	-117 317	99,1	175 872	1,4
Vuokratulot	2 381 826	2 810 246	2 810 246	2 748 413	-61 833	97,8	366 588	15,4
Tuet ja avustukset	2 400 480	1 938 805	2 197 807	2 173 348	-24 459	98,9	-227 132	-9,5
Muut toimintatuotot	462 533	758 727	1 150 674	848 218	-302 456	73,7	385 686	83,4
Toimintamenot	-178 797 167	-183 830 518	-191 566 560	-189 877 836	1 688 724	99,1	-11 080 670	6,2
Henkilöstökulut	-68 839 470	-70 832 320	-72 601 860	-72 657 123	-55 263	100,1	-3 817 653	5,5
Palvelujen ostot	-83 659 942	-83 806 844	-88 864 999	-88 530 642	334 357	99,6	-4 870 700	5,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 870 442	-1 915 475	-1 923 305	-1 972 263	-48 958	102,5	-101 821	5,4
Avustukset	-13 173 812	-15 925 886	-16 775 777	-15 265 844	1 509 933	91,0	-2 092 033	15,9
Vuokrat	-10 974 094	-11 079 145	-11 235 580	-11 237 653	-2 073	100,0	-263 560	2,4
Muut toimintakulut	-279 408	-270 848	-165 039	-214 312	-49 273	129,9	65 096	-23,3
KATE	-149 733 924	-155 656 186	-161 167 702	-159 550 231	1 617 471	99,0	-9 816 307	6,6
VANHUS- JA VAMMAISPALVELUT								
Toimintatulot	22 898 823	22 737 092	24 496 640	24 733 821	237 181	101,0	1 834 998	8,0
Myyntitulot	8 280 743	6 911 553	8 968 073	9 617 255	649 182	107,2	1 336 512	16,1
Maksutuotot	11 383 943	12 056 526	11 628 073	11 505 967	-122 106	98,9	122 023	1,1
Vuokratulot	2 358 422	2 788 246	2 788 246	2 724 805	-63 441	97,7	366 384	15,5
Tuet ja avustukset	524 188	506 753	560 755	475 939	-84 816	84,9	-48 249	-9,2
Muut toimintatuotot	351 526	474 014	551 493	409 855	-141 638	74,3	58 329	16,6
Toimintamenot	-136 996 941	-140 888 803	-147 711 967	-146 730 767	981 200	99,3	-9 733 827	7,1
Henkilöstökulut	-51 945 116	-53 884 596	-55 967 199	-55 939 713	27 486	100,0	-3 994 597	7,7
Palvelujen ostot	-63 576 595	-62 952 532	-66 764 327	-67 252 482	-488 155	100,7	-3 675 888	5,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 524 181	-1 565 632	-1 565 632	-1 573 675	-8 043	100,5	-49 494	3,2
Avustukset	-10 848 721	-13 343 386	-14 255 702	-12 708 982	1 546 720	89,2	-1 860 261	17,1
Vuokrat	-8 928 771	-9 035 485	-9 159 107	-9 149 035	10 072	99,9	-220 264	2,5
Muut toimintakulut	-173 556	-107 172	0	-106 880	-106 880		66 676	-38,4
KATE	-114 098 118	-118 151 711	-123 215 327	-121 996 946	1 218 381	99,0	-7 898 828	6,9
LAPSIPERHEPALVELUT								
Toimintatulot	3 303 523	3 080 730	3 343 740	3 258 084	-85 656	97,4	-45 440	-1,4
Myyntitulot	1 238 181	848 618	1 002 498	954 931	-47 567	95,3	-283 250	-22,9
Maksutuotot	889 797	938 857	938 857	943 646	4 789	100,5	53 849	6,1
Vuokratuotot	59	0	0	0	0		-59	-100,0
Tuet ja avustukset	1 163 585	1 045 512	1 045 512	1 012 540	-32 972	96,8	-151 045	-13,0
Muut toimintatuotot	11 902	247 743	356 873	346 966	-9 907	97,2	335 064	
Toimintamenot	-28 614 553	-28 968 465	-31 157 547	-31 077 133	80 414	99,7	-2 462 580	8,6
Henkilöstökulut	-9 128 726	-9 673 099	-9 832 627	-10 005 151	-172 524	101,8	-876 425	9,6
Palvelujen ostot	-17 775 871	-17 576 743	-19 606 297	-19 284 645	321 652	98,4	-1 508 774	8,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-278 240	-284 643	-284 643	-303 271	-18 628	106,5	-25 031	9,0
Avustukset	-67 299	-52 500	-52 500	-103 488	-50 988	197,1	-36 189	53,8
Vuokrat	-1 305 179	-1 306 919	-1 306 919	-1 322 628	-15 709	101,2	-17 449	1,3
Muut toimintakulut	-59 237	-74 561	-74 561	-57 951	16 610	77,7	1 286	-2,2
KATE	-25 311 029	-25 887 735	-27 813 807	-27 819 050	-5 243	100,0	-2 508 020	9,9

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

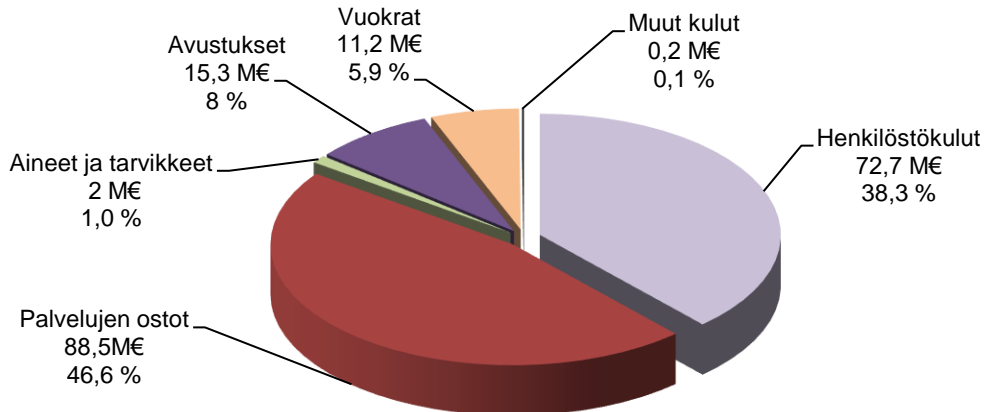
TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU								
TAMMI-JOULUKUU 2019								
Vega 11.2.2020								
	TP 2018	ALKUPER. TA 2019	MUUTETTU TA 2019	TP 2019	YLITYS / ALITUS	TOT %	MUUTOS € 18/19	MUUTOS % 18/19
AIKUISSOSIAALITYÖN PALVELUT								
Toimintatulot	2 077 879	1 805 500	1 775 625	1 497 223	-278 402	84,3	-580 656	-27,9
Myyntitulot	1 760 905	1 760 000	1 544 845	1 372 298	-172 547	88,8	-388 607	-22,1
Vuokratulot	23 346	22 000	22 000	23 608	1 608	107,3	263	1,1
Tuet ja avustukset	203 540	23 500	23 500	16 559	-6 941	70,5	-186 981	-91,9
Muut toimintatuotot	90 089	0	185 280	84 758	-100 522	45,7	-5 331	-5,9
Toimintamenot	-5 960 786	-6 356 733	-6 294 050	-6 123 140	170 910	97,3	-162 354	2,7
Henkilöstökulut	-2 292 486	-2 294 632	-2 243 062	-2 245 493	-2 431	100,1	46 994	-2,0
Palvelujen ostot	-1 082 980	-1 165 040	-1 181 846	-1 030 697	151 149	87,2	52 283	-4,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 370	-21 000	-28 830	-62 488	-33 658	216,7	-40 118	179,3
Avustukset	-2 257 814	-2 530 000	-2 467 575	-2 453 297	14 278	99,4	-195 483	8,7
Vuokrat	-298 871	-296 946	-322 259	-327 678	-5 419	101,7	-28 807	9,6
Muut toimintakulut	-6 265	-49 115	-50 478	-3 488	46 990	6,9	2 777	-44,3
KATE	-3 882 907	-4 551 233	-4 518 425	-4 625 917	-107 492	102,4	-743 010	19,1
TUKIPALVELUT								
Toimintatulot	5 424	2 540	9 383	9 225	-158	98,3	3 801	70,1
Myyntitulot	2 139	0	6 844	6 844	0	100,0	4 705	220,0
Tuet ja avustukset	3 285	2 540	2 540	2 381	-159	93,7	-904	-27,5
Muut toimintatuotot	0	0	-1	0	1		0	
Toimintamenot	-2 836 374	-2 368 920	-2 372 509	-2 240 857	131 652	94,5	595 517	-21,0
Henkilöstökulut	-2 644 332	-2 142 404	-2 145 993	-2 042 731	103 262	95,2	601 600	-22,8
Palvelujen ostot	-154 240	-181 285	-181 285	-165 701	15 584	91,4	-11 461	7,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 956	-3 700	-3 700	-4 765	-1 065	128,8	8 191	-63,2
Avustukset	0	0	0	-77	-77		-77	
Vuokrat	-24 830	-40 531	-40 531	-30 208	10 323	74,5	-5 378	21,7
Muut toimintakulut	-17	-1 000	-1 000	2 626	3 626	-262,6	2 642	
KATE	-2 830 950	-2 366 380	-2 363 126	-2 231 632	131 494	94,4	599 318	-21,2
JOHDON TUKIPALVELUT								
Toimintatulot	777 592	548 470	773 470	829 252	55 782	107,2	51 660	6,6
Myyntitulot	262 696	151 000	150 941	156 684	5 743	103,8	-106 011	-40,4
Tuet ja avustukset	505 881	360 500	565 500	665 928	100 428	117,8	160 047	31,6
Muut toimintatuotot	9 015	36 970	57 029	6 639	-50 390	11,6	-2 376	-26,4
Toimintamenot	-4 388 513	-5 247 597	-4 030 487	-3 705 939	324 548	91,9	682 574	-15,6
Henkilöstökulut	-2 828 810	-2 837 589	-2 412 979	-2 424 035	-11 056	100,5	404 775	-14,3
Palvelujen ostot	-1 070 256	-1 931 244	-1 131 244	-797 117	334 127	70,5	273 139	-25,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-32 695	-40 500	-40 500	-28 065	12 435	69,3	4 630	-14,2
Avustukset	23	0	0	0	0		-23	-100,0
Vuokrat	-416 443	-399 264	-406 764	-408 104	-1 340	100,3	8 339	-2,0
Muut toimintakulut	-40 333	-39 000	-39 000	-48 618	-9 618	124,7	-8 285	20,5
KATE	-3 610 920	-4 699 127	-3 257 017	-2 876 687	380 330	88,3	734 234	-20,3

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

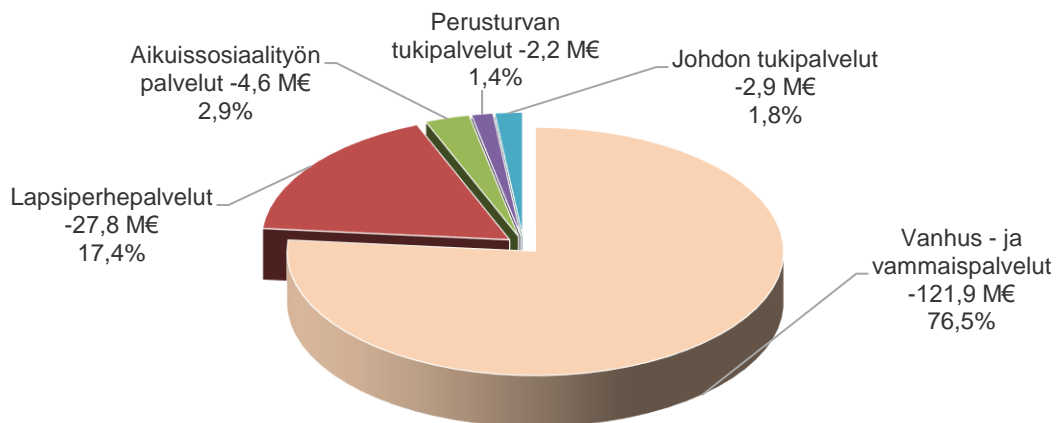
Perusturva / toimintatulojen 30,3 milj. € jakautuminen

Perusturva / toimintamenojen 189,9 milj. € jakautuminen

Perusturva / toimitakanteen 159,6 milj. € jakautuminen

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

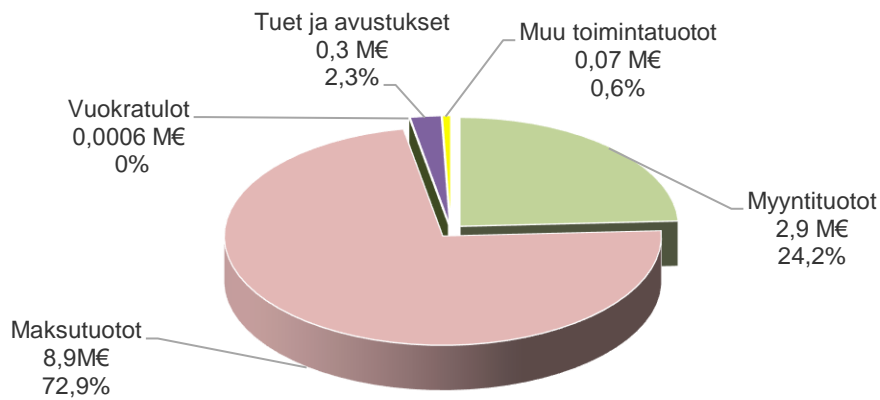
TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU								
TAMMI-JOULUKUU 2019								
Vega 11.2.2020								
	TP 2018	ALKUPER. TA 2019	MUUTETTU TA 2019	TP 2019	YLITYS / ALITUS	TOT %	MUUTOS € 18/19	MUUTOS % 18/19
TERVEYDENHUOLLON PALVELUALUE YHTEENSÄ								
Toimintatulot	11 720 598	10 610 050	11 551 050	12 232 763	681 713	105,9	512 165	4,4
Myyntitulot	2 946 141	1 673 962	2 507 962	2 962 736	454 774	118,1	16 595	0,6
Maksutuotot	8 364 150	8 702 338	8 809 338	8 916 420	107 082	101,2	552 270	6,6
Vuokratulot	142 243	0	0	660	660		-141 583	-99,5
Tuet ja avustukset	221 600	205 000	205 000	278 707	73 707	136,0	57 107	25,8
Muut toimintatuotot	46 464	28 750	28 750	74 240	45 490	258,2	27 776	59,8
Toimintamenot	-257 019 076	-261 597 535	-275 943 806	-277 395 809	-1 452 003	100,5	-20 376 733	7,9
Henkilöstökulut	-47 092 140	-48 612 121	-49 483 709	-49 841 066	-357 357	100,7	-2 748 926	5,8
Palvelujen ostot	-192 250 980	-195 916 942	-199 636 417	-201 010 898	-1 374 481	100,7	-8 759 918	4,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 062 847	-8 355 563	-10 445 771	-10 338 428	107 343	99,0	-1 275 581	14,1
Avustukset	-186 807	-350 000	-7 960 000	-7 880 767	79 233	99,0	-7 693 960	
Vuokrat	-8 136 801	-8 055 410	-8 055 410	-8 022 626	32 784	99,6	114 175	-1,4
Muut toimintakulut	-289 501	-307 499	-362 499	-302 024	60 476	83,3	-12 522	4,3
KATE	-245 298 478	-250 987 485	-264 392 756	-265 163 046	770 290	100,3	-19 864 568	8,1
AVOHOIDON PALVELUT								
Toimintatulot	7 661 332	7 295 312	8 047 312	8 494 813	447 501	105,6	833 481	10,9
Myyntitulot	1 985 131	1 415 562	2 167 562	2 556 960	389 398	118,0	571 829	28,8
Maksutuotot	5 533 558	5 726 000	5 726 000	5 730 759	4 759	100,1	197 201	3,6
Vuokratulot	-200	0	0	0	0	0,0	200	-100,0
Tuet ja avustukset	112 348	125 000	125 000	169 667	44 667	0,0	57 319	51,0
Muut toimintatuotot	30 495	28 750	28 750	37 426	8 676	130,2	6 931	22,7
Toimintamenot	-54 392 392	-56 580 067	-57 851 703	-57 667 921	183 782	99,7	-3 275 529	6,0
Henkilöstökulut	-28 487 972	-29 799 396	-29 871 031	-30 193 346	-322 315	101,1	-1 705 374	6,0
Palvelujen ostot	-13 344 341	-14 639 849	-14 639 849	-14 450 872	188 978	98,7	-1 106 531	8,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 526 912	-6 748 062	-7 948 063	-7 861 951	86 112	98,9	-335 040	4,5
Avustukset	-179 188	-350 000	-350 000	-236 750	113 250	67,6	-57 562	32,1
Vuokrat	-4 662 828	-4 829 761	-4 829 761	-4 773 273	56 488	98,8	-110 445	2,4
Muut toimintakulut	-191 150	-212 999	-212 999	-151 728	61 271	71,2	39 422	-20,6
KATE	-46 731 060	-49 284 755	-49 804 391	-49 173 108	631 283	98,7	-2 442 048	5,2
SAIRAALAPALVELUT								
Toimintatulot	2 627 659	2 540 638	2 529 638	2 574 407	44 769	101,8	-53 252	-2,0
Myyntitulot	285 833	143 000	143 000	191 464	48 464	133,9	-94 369	-33,0
Maksutuotot	2 249 414	2 338 638	2 327 638	2 300 298	-27 340	98,8	50 884	2,3
Vuokratuotot	1 800	0	0	660	660	0,0	-1 140	-63,3
Tuet ja avustukset	79 828	59 000	59 000	80 573	21 573	0,0	745	0,9
Muut toimintatuotot	10 784	0	0	1 413	1 413		-9 371	-86,9
Toimintamenot	-22 337 781	-22 657 461	-23 308 387	-23 220 983	87 404	99,6	-883 202	4,0
Henkilöstökulut	-12 692 254	-12 798 708	-13 517 427	-13 518 628	-1 201	100,0	-826 374	6,5
Palvelujen ostot	-5 537 346	-5 658 800	-5 558 800	-5 462 237	96 563	98,3	75 109	-1,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 491 450	-1 551 500	-1 583 707	-1 561 106	22 601	98,6	-69 656	4,7
Avustukset	-7 620	0	0	0	0	0,0	7 620	-100,0
Vuokrat	-2 568 418	-2 578 953	-2 578 953	-2 594 257	-15 304	100,6	-25 839	1,0
Muut toimintakulut	-40 694	-69 500	-69 500	-84 755	-15 255	122,0	-44 061	108,3
KATE	-19 710 122	-20 116 823	-20 778 749	-20 646 575	132 174	99,4	-936 454	4,8

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

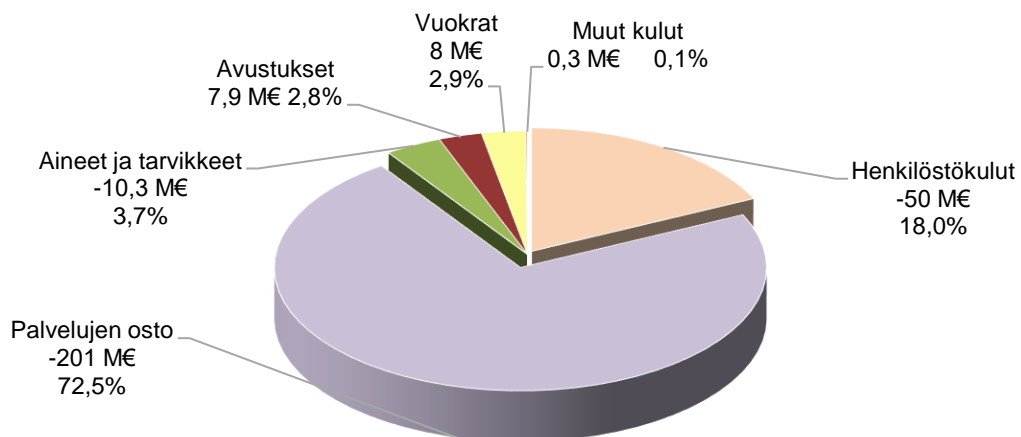
TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU								
TAMMI-JOULUKUU 2019								
Vega 11.2.2020								
	TP 2018	ALKUPER. TA 2019	MUUTETTU TA 2019	TP 2019	YLITYS / ALITUS	TOT %	MUUTOS € 18/19	MUUTOS % 18/19
MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUT								
Toimintatulot	528 344	294 700	389 700	432 527	42 827	111,0	-95 817	-18,1
Myyntitulot	77 200	7 000	50 000	68 611	18 611	137,2	-8 589	-11,1
Maksutuotot	275 955	267 700	319 700	341 368	21 668	106,8	65 413	23,7
Vuokratulot	140 643	0	0	0	0		-140 643	-100,0
Tuet ja avustukset	29 361	20 000	20 000	27 233	7 233	0,0	-2 128	-7,2
Muut toimintatuotot	5 185	0	0	-4 685	-4 685		-9 870	-190,4
Toimintamenot	-10 143 024	-10 957 436	-11 042 699	-10 976 883	65 816	99,4	-833 859	8,2
Henkilöstökulut	-4 525 337	-4 803 346	-4 874 134	-4 882 938	-8 804	100,2	-357 601	7,9
Palvelujen ostot	-4 625 428	-5 445 415	-5 399 890	-5 331 340	68 550	98,7	-705 912	15,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 054	-55 000	-60 000	-59 163	837	98,6	-16 109	37,4
Vuokrat	-889 596	-630 675	-630 675	-637 692	-7 017	101,1	251 904	-28,3
Muut toimintakulut	-59 609	-23 000	-78 000	-65 750	12 250	84,3	-6 141	10,3
KATE	-9 614 680	-10 662 736	-10 652 999	-10 544 356	108 643	99,0	-929 677	9,7
TERVEYDENHUOLLON TUKIPALVELUT								
Toimintatulot	102 594	109 400	118 400	157 405	39 005	132,9	54 811	53,4
Myyntitulot	102 531	108 400	117 400	116 085	-1 315	98,9	13 554	13,2
Tuet ja avustukset	63	1 000	1 000	1 234	234	123,4	1 171	
Muut toimintatuotot	0	0	0	40 087	40 087		40 087	
Toimintamenot	-1 413 787	-1 270 993	-1 281 439	-1 282 731	-1 292	100,1	131 056	-9,3
Henkilöstökulut	-1 386 577	-1 210 671	-1 221 117	-1 246 154	-25 037	102,1	140 423	-10,1
Palvelujen ostot	-9 750	-41 300	-41 300	-17 280	24 020	41,8	-7 530	77,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 432	-1 001	-1 001	-2 113	-1 112	211,1	-681	47,6
Vuokrat	-15 959	-16 021	-16 021	-17 184	-1 163	107,3	-1 225	7,7
Muut toimintakulut	-69	-2 000	-2 000	0	2 000	0,0	69	-100,0
KATE	-1 311 193	-1 161 593	-1 163 039	-1 125 325	37 714	96,8	185 868	-14,2
ERIKOISSAIRAANHOITO								
Toimintatulot	800 669	370 000	466 000	573 611	107 611	123,1	-227 058	-28,4
Myyntitulot	495 446	0	30 000	29 616	-384	98,7	-465 830	-94,0
Maksutuotot	305 223	370 000	436 000	543 995	107 995	124,8	238 772	78,2
Toimintamenot	-168 732 094	-170 131 578	-182 459 578	-184 247 291	-1 787 713	101,0	-15 515 197	9,2
Palvelujen ostot	-168 734 115	-170 131 578	-173 996 578	-175 749 169	-1 752 591	101,0	-7 015 054	4,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	-853 000	-854 095	-1 095	100,1	-854 095	
Avustukset	0	0	-7 610 000	-7 644 017	-34 017	100,4	-7 644 017	
Vuokrat	0	0	0	-220	-220		-220	
Muut toimintakulut	2 021	0	0	210	210		-1 811	-89,6
KATE	-167 931 425	-169 761 578	-181 993 578	-183 673 681	-1 680 103	100,9	-15 742 256	9,4

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

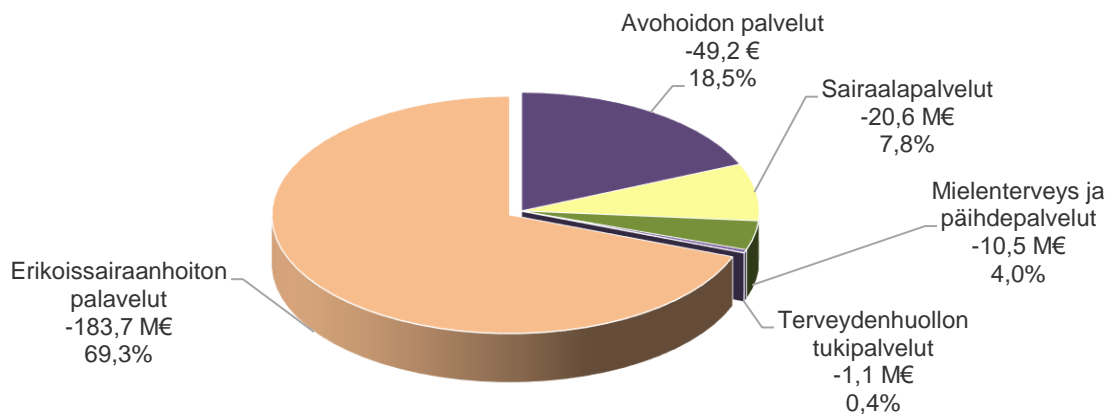
Terveydenhuolto / toimintatulojen 12,2 milj. € jakautuminen

Terveydenhuolto / toimintamenojen 277,4 milj. € jakautuminen

Terveydenhuolto / toimintakatteen 265,2 milj. € jakautuminen

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU							
TAMMI-JOULUKUU 2019							
Vega 11.2.2020							
ISÄNTÄKUNTAPALVELUT	TP 2018	TA 2019	TP 2019	ALITUS/ YLITYS	TOT %	MUUTOS € 18/19	MUUTOS % 18/19
TUUSNIEMEN PERUSTERVEYDENHUOLTO							
Toimintatulot	3 214 603	3 358 000	3 345 451	-12 549	99,6	130 848	4,1
Liikevaihto			0	0		0	
Liiketoiminnan muut tuotot	3 214 603	3 358 000	3 345 451	-12 549	99,6	130 848	4,1
Toimintamenot	-3 214 603	-3 358 000	-3 345 451	12 549	99,6	-130 848	4,1
Materiaalit ja palvelut	-1 118 103	-1 273 320	-1 314 706	-41 386	103,3	-196 603	17,6
Henkilöstökulut	-2 078 456	-2 070 780	-2 014 743	56 037	97,3	63 712	-3,1
Liiketoiminnan muut kulut	-18 044	-13 900	-16 002	-2 102	115,1	2 042	-11,3
LIIEKEYLIJÄÄMÄ(-ALIJÄÄMÄ)	0	0	0	0	0,0	0	0,0

TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU								
TAMMI-JOULUKUU 2018								
	TP 2018	ALKUPERÄINEN TA 2019	MUUTETTU TA 2019	TP 2019	YLITYS / ALITUS	TOT %	MUUTOS € 18/19	MUUTOS % 18/19
PERUSTURVA JA TERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ								
Toimintatuotot	40 783 840	38 784 382	41 949 908	42 560 368	610 460	101,5	1 776 528	4,4
Toimintakulut	-435 816 243	-445 428 053	-467 510 366	-467 273 645	-236 721	99,9	-31 457 403	7,2
Toimintakate	-395 032 402	-406 643 671	-425 560 458	-424 713 277	-847 181	99,8	-29 680 874	7,5
PERUSTURVA								
Toimintatuotot	29 063 242	28 174 332	30 398 858	30 327 605	-71 253	99,8	1 264 363	4,4
Toimintakulut	-178 797 167	-183 830 518	-191 566 560	-189 877 836	-1 688 724	99,1	-11 080 670	6,2
Toimintakate	-149 733 925	-155 656 187	-161 167 703	-159 550 231	-1 617 472	99,0	-9 816 306	6,6
TERVEYDENHUOLTO								
Toimintatuotot	11 720 598	10 610 050	11 551 050	12 232 763	681 713	105,9	512 165	4,4
Toimintakulut	-257 019 076	-261 597 535	-275 943 806	-277 395 809	1 452 003	100,5	-20 376 733	7,9
Toimintakate	-245 298 478	-250 987 485	-264 392 756	-265 163 046	770 290	100,3	-19 864 568	8,1
ISÄNTÄKUNTAPALVELUT								
Toimintatuotot	3 214 603	3 350 000	3 358 000	3 345 451	-12 549	99,6	130 848	4,1
Toimintakulut	-3 214 603	-3 350 000	-3 358 000	-3 345 451	-12 549	99,6	-130 848	4,1
Liikeyljäämä /(-alijäämä)	0	0	0	0	0	0,0	0	0,0

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

7 INVESTOINNIT

IRTAIMISTO, TARPEET VUONNA 2019 Investoinnin hankintaraja yli 10.000 €	Käsu €	Käytetty	Jäljellä
SUUN TERVEYDENHUOLTO Toimenpidemikroskooppi Luupit (4 x 2500€) Toiminnanohjausjärjestelmä Ilmoittautumisautomaatti Savotalo, Canthia Hoitokoneyksiköt Röntgenputket	372 000	291 946	80 054
VASTAANOTTOYKSIKÖT JA KUVANTAMISPALVELUT <i>Lääkäreiden vastaanotto</i> - Tutkimuspöydät ym. tutkimuslaitteet	20 000	16 742	3 258
TERVEYDENHOITOYKSIKKÖ Karttulan uuden koulun kaluste- ja hoitolaiteet Päivärannan uuden neuvolan kaluste- ja hoitolaiteet Vanhentuvien hoito- ja tutkimusvälineiden uusimistarpeet	50 000	45 434	4 566
SAIRAALAT Osastosänkyjen uusiminen ym. apu- ja hoitovälineet Karttulan hoitajakutsujärjestelmän loppuunvienti Tilakorjaukset (Lääkehuone HOS1, kotiustushoitaja/sihteri työttila) Juankosken sähkölukitukset	266 700	156 578 108 165 5 276 43 137	110 122
VANHUSTEN PALVELUOHJAUS JA HOIVAPALVELUT Harjulan sähköoivet Leväsen hoitajakutsujärjestelmä Leväsen osasto 3 uudelleen kalustaminen	70 000	58 764	11 236
ERITTELEMÄTÖN Kuntoutuksen laite Alue-Pegasoksen versiopäivitys	20 300	37 625 31 500 6 125	-17 325
PERUSTURVA JA TERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ	799 000	607 089	191 911

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

8 PERINTÖ- JA TESTAMENTTIVAROJEN KÄYTTÖ

TESTAMENTIT	Kohde	Pääoma 1.1.2019	Lisäys 2019	Käytetty 31.12.2019	Jäljellä 31.12.2019	Käyttötarkoitus Käytössuunnitelman mukaan
Laina Kekäläisen perintö 2260	Riistaveden vanhustyön hyväksi	23 913		2 975	20 939	Riistaveden ikäihmisten ja hoivan palvelualueen asiakkaiden hyväksi.
Lahjoitus Riistaveden kotihoitoon 2274	Riistaveden päivätoimintaan	23 297		5 883	17 414	Riistaveden vanhusten päivätoimintaan.
Niiralan Palvelukotiyhdistys 2243	Vanhusten palveluasumiseen	386 808		99 861	286 948	Vanhusten palveluasumiseen.
Juankosken kaupungin rahastot 2253	Juankosken vanhusten hyväksi	790		0	790	Juankosken vanhusten hyväksi.
Vanhusten virkistystoiminta 2276	Henkilöstön ja vanhusten kuntoutukseen ja virkistykseen	452		0	452	Juankosken vanhusten hyväksi. Kotihoidon henkilöstön hyväksi.
E. ja T. Lapin testamenttivarat 2283	Orpojen ja kodittomien lasten käyttöön	234 554		234 554	0	4 määräraikaista sosiaalityöntekijää/ ls avohoito 1.1.-31.12.2019 Hybridi sairaanhoitaja 31.12.2019 saakka (KYS laskuttaa ostopalveluna 2vuodessa) Virkistystoiminta 2557 e (v. 2019)
Reino Tapio Jääskeläinen testamentti 2256	Sihti mielenterveyspalveluihin	6 907	100	239	6 768	Sihti mielenterveyspalvelut ostopalveluihin
Kaija Pitkäsen perintö 2242	Kuopion kaupungin vanhusten- huolto tai vastaava	90 202		90 202	0	Vanhusten palvelut Käytetään Leväsen osasto 3 (2 htv)
VALTIOKONTTORIN KAUTTA HAETUT PERINNÖT	Kohde	Pääoma 1.1.2019	Lisäys 2019	Käytetty 31.12.2019	Pääoma 31.12.2019	Käyttötarkoitus
Eino Lyytisen perintö 6120/6048	Vanhustenhuollon palvelut	104 694		47 251	57 442	Nilsin ikäihmisten ja kotihoitoon asumis- yksiköiden ja päivätoiminnan hyväksi
Einar Väänäsen perintö 6101/6049	Vanhustenhuollon kehittäminen	18 027		14 645	3 382	Vanhustenhuollon kehittämiseen ja ikäihmisten asumisen suunnittelun koordinaattori kaupunkiympäristön palvelualueen käyttöön 130.000 € (Itk:n päätös 20.6.2017)
Einar Väänäsen perintö 2731	Vanhustenhuollon kehittäminen	126 288		0	126 288	
Aino Vartiainen perintö 6120/6045	Vanhusten ja vammaisten kotona selviytymisen palveluihin	2 822		0	2 822	Järjestöjen tukemiseksi virkistys- ja juhla- tapahtumiin kotihoitossa ja asumisyksiköissä asuvien vanhusten hyväksi.
Matti Pirisen perintö 6120 ja 6106/6046	Vanhusten ja vammaisten palveluihin	8 456		1 238	7 218	Hankinnat vanhusten ja vammaisten hyväksi käyttötarkoituksen mukaan.
Riitta Korhosen perintö 6120/6051 ja 6052	Vanhusten ja vammaisten virkistystoimintaan Juankoskella	14 607		3 235	11 371	Vanhusten ja vammaisten virkistystoimintaan ja ilmaiskonserttien järjestämiseen Juantehtaan Soittajat ry/Juankosken Vanhustentuki ry
Taisto Puustisen perintö 6106/6047	Kehitysvammisten harrastus- ja virkistystoimintaa	1 004		418	586	Kehitysvammaisten virkistystoimintaan konsertit ja matkat
Tauno Laitisen perintö 6301/6050 2731 / 6020	Nuorten hyvinvoinnin integroidun toimintamallin kehittämiseen	76 053 50 000		37 103 0	38 950 50 000	Matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvonta- palvelut nuorille aikuisille (Vamos-hanke)
Seppo Juhani Ryhäsen perintö 6212/6062 Lastensuojelun perhetyö	Eriarvoistumiskehityksen pysäyttämiseen sosiaalisin ja kulttuurisin keinoin	39 138		38 139	999	Perheohjaajan palkkaukseen 11 kk 31.12.2019 saakka
6210/6062 Lastensuojelun avohoito	Eriarvoistumiskehityksen pysäyttämiseen sosiaalisin ja kulttuurisin keinoin	28 151		0	28 151	Kehittämisasiantuntijan palkkaukseen 6 kk
Julia Tirrosen perintö 6220/6066 6210/6066 Lastensuojelun avohoito 6301/6066 Aikuissosiaalityö	Eriarvoistumiskehityksen pysäyttämiseen sosiaalisin ja kulttuurisin keinoin	155 160		141 359	13 801	Sosiaalityöntekijä 1.5.2019 Pride-koulutus Perhehoitajien lakikoulutus Tukiperheohjaaja 1.3.2019 Valvottujen tapaamisten koulutus Palveluohjaaja 1.4.2019 alkaen Palveluohjaaja
Tuula Björn 6210/6065	Lastensuojelun kehittämiseen ja huostaanottojen ehkäisemiseen.	17 699		196	17 503	Systemisen mallin koulutukset
Mäkelä Kaija Leena Marjatta 2731/6067	Lastensuojelun kehittäminen	136 161	7 097	25 000	118 258	
Seppo Juhani Ryhäsen 2731	Eriarvoistumiskehityksen pysäyttämiseen sosiaalisin ja kulttuurisin keinoin		85 500		85 500	

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

VIRANHALTIJAORGANISAATIO 2019

Kaupungin valtuusto

Kaupungin hallitus

Kaupunginjohtaja

Perusturva- ja terveyslautakunta

Perusturvan palvelualue

vs. apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarinen

Terveydenhuollon palvelualue

vs. apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarinen

Vanhus- ja vammaispalvelut kuntoutusjohtaja Mikko Korhonen / vanh. perusturvajohtaja Mari Antikainen / vamm.
Vanhusten palveluohjaus palveluohjauspäällikkö Hanna Jokinen
Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto va.vammaispalvelupäällikkö Laura Eskanen
Vanhusten hoivapalvelut kotihoidon päällikkö Kaija Kokkonen

Lapsiperhepalvelut perusturvajohtaja Mari Antikainen
Sosiaalipäivystys sosiaalityön päällikkö Aulis Sarnola
Avo- ja jälkihuolto sosiaalityön päällikkö Aulis Sarnola
Sijaishuolto sosiaalityön päällikkö Aulis Sarnola
Riita- ja rikosasiain- sovittelupalvelut sosiaalityön päällikkö Aulis Sarnola
Perheoikeudelliset palvelut sosiaalityön päällikkö Aulis Sarnola

Aikuisosiaalityön palvelut perusturvajohtaja Mari Antikainen
Sosiaalityön palvelut sosiaalityön päällikkö Aulis Sarnola
Taloudellisen tukemisen palvelut sosiaalityön päällikkö Aulis Sarnola
Maahanmuuttajapalvelut sosiaalityön päällikkö Aulis Sarnola

Avohoidon palvelut vs. terveysjohtaja Pertti Lipponen
Kuntoutus Mikko Korhonen
Vastaanottopalvelut yliääkäri Pertti Lipponen
Suun terveydenhuolto- palvelut ylihammaslääkäri Maija Rajamaa
Terveydenhoitopalvelut terveydenhoidon palvelujen päällikkö Hanna-Mari Tanninen
Kuntoutuspalvelut palvelupäällikkö Heli Mattila (aikuiset), Hanna-Mari Tanninen (lapset ja nuoret)

Sairaalapalvelut kuntoutusjohtaja Mikko Korhonen
Poliklinikkatoiminnan palvelut yliääkäri Tuija Jääskeläinen
Osastohoidon palvelut yliääkäri Tuija Jääskeläinen

Erikoissairaanhoito
vs.terveysjohtaja
Pertti Lipponen

Mielenterveys- ja päihdepalvelut vs. terveysjohtaja Pertti Lipponen
Lasten mielenterveyspalvelut ma.palvelupäällikkö Anneli Reinikainen
Nuorten mielenterveyspalvelut ma.palvelupäällikkö Anneli Reinikainen
Aikuisten mielenterveys- palvelut (KPK) yliääkäri Jarmo Pajula
Päihdepalvelut yliääkäri Jarmo Pajula

Perusturvan - ja terveydenhuollon johdon tukipalvelut

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

PERUSTURVA- JA TERVEYSLAUTAKUNTA 2019

Varsinaiset jäsenet

Röppänen Neeta
puheenjohtaja
logistiikkajohtaja, sd..

Linnanmäki Vesa
varapuheenjohtaja,
myyntijohtaja, kesk.

Airaksinen Tanja
erityisopettaja, sd.

Kaipainen Tanja
sairaanhoitaja, vihr..

Meriluoto Laura
yhteiskuntatieteiden
maisteri, vas.

Nevala Hanna,
suunnittelija, kok.

Parviainen Marjatta
maatalousyrittäjä, kesk.

Pitkänen Esa
erityisopettaja, kesk.

Ryynänen Olli-Pekka
professori emeritus, kok.

Savolainen Ate
eläkeläinen, yrittäjä,
koneteknikko, ps.

Suksi Simo
LVI-asentaja, sd.

Kh:n edustaja:
Tolppanen Tapio
maanviljelijä, kesk.

Tuusniemen edustaja:
Terttu Kolari
kesk.

Henkilökohtaiset varajäsenet

Yeboah Lorretta
merkonomi, sd.

Miettinen Juha
varatuomari, kesk..

Marttinen Johanna
koordinaattori, sd.

Rissanen Tiina
dosentti, yliopiston lehtori, vihr..

Mikkonen Marjaana
sosionomi, lastentarhan-
opettaja, ammatillinen
opettaja, vas.

Kela-Korhonen Niina, kok.,

Kainulainen Tiina

Koskela Esa
autonkuljettaja, kesk..

Viitanen Erkki
työnjohtaja, kok.

Lappalainen Risto
myyntipäällikkö,
eläkeläinen, ps.

Räsänen Sami
ohjaaja, sd.

Savolainen Leila
terveydenhoitaja, kesk.

Räsänen Marja-Leena
kesk.

JAOSTO 2019

Varsinaiset jäsenet

Linnanmäki Vesa
puheenjohtaja,
myyntijohtaja, kesk..

Kaipainen Tanja
sairaanhoitaja, vihr.

Viitanen Erkki
varapuheenjohtaja,
työnjohtaja, kok.

Suksi Simo
LVI-asentaja, sd.

Mikkonen Marjaana
sosionomi, lastentarhan-
opettaja, ammatillinen
opettaja, vas.

Henkilökohtaiset
varajäsenet

Pitkänen Esa
erityisopettaja, kesk.

Rissanen Tiina
dosentti, yliopiston lehtori, vihr.

Ryynänen Olli-Pekka
professori emeritus, kok.

Räsänen Sami
ohjaaja, sd.

Meriluoto Laura
yhteiskuntatieteiden maisteri, vas.

Perusturvan ja terveydenhuollon
palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Yhteystiedot:

KUOPION KAUPUNKI

Perusturvan- ja terveydenhuollon palvelualueet

Tulliportinkatu 17
PL 227
70101 KUOPIO
puh. 017 - 186 111

Internet:

<http://www.kuopio.fi>

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarinen, *jari.saarinen@kuopio.fi*

Kuntoutusjohtaja Mikko Korhonen, *mikko.t.korhonen@kuopio.fi*

Perusturvajohtaja Mari Antikainen, *mari.annika.antikainen@kuopio.fi*

Vs. terveysjohtaja Pertti Lipponen, *pertti.lipponen@kuopio.fi*

Valmistelussa myös:

Vs. Henkilöstö- ja hallintopäällikkö Kaija Kähkönen, *kaija.kahkonen@kuopio.fi*

Taluspäällikkö Arja Matsi, *arja.matsi@kuopio.fi*

Vs. taluspäällikkö Virpi Lempinen, *virpi.lempinen@kuopio.fi*

Taloussihteerit Paula Räsänen, *paula.rasanen@kuopio.fi*

Palvelusuhdeasiantuntija Marjatta Räsänen, *marjatta.rasanen@kuopio.fi*

Controller Arja Kekoni, *arja.kekoni@kuopio.fi*

Tietohallintopäällikkö Sari Korhonen, *sari.hannele.korhonen@kuopio.fi*
